

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

DEPARTAMENT ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

KRR.410.001.04.2015

Nr ewid. 139/2015/P/15/001/KRR

Informacja o wynikach kontroli
wykonania w 2014 r. planu finansowego
Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
oraz realizacji programów współfinansowanych
z budżetu Unii Europejskiej

Warszawa czerwiec 2015 r.

Misja *Najwyższej Izby Kontroli jest dbałość o gospodarność i skuteczność w służbie publicznej dla Rzeczypospolitej Polskiej*

Wizja *Najwyższej Izby Kontroli jest cieszący się powszechnym autorytetem najwyższy organ kontroli państwowej, którego raporty będą oczekiwanym i poszukiwanym źródłem informacji dla organów władzy i społeczeństwa*

Informacja o wynikach kontroli wykonania w 2014 r. planu finansowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz realizacji programów współfinansowanych z budżetu Unii Europejskiej

---

Dyrektor Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Waldemar Wojnicz

Zatwierdzam:
Krzysztof Kwiatkowski

Prezes
Najwyższej Izby Kontroli

Warszawa, *02.* czerwca 2015 r.

Najwyższa Izba Kontroli
ul. Filtrowa 57
02-056 Warszawa
tel./fax: 22 444 50 00
www.nik.gov.pl

Spis treści

I. Ocena kontrolowanej działalności	4
1. Ocena ogólna	4
2. Sprawozdawczość	5
II. Wyniki kontroli	6
1. Przychody ujęte w planie finansowym Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa	6
1.1. Planowanie przychodów	6
1.2. Wykonanie przychodów	7
1.3. Należności	7
2. Koszty ujęte w planie finansowym Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa	8
2.1. Planowanie kosztów	8
2.2. Wykonanie kosztów	8
2.3. Zobowiązania	11
3. Sprawozdawczość	11
4. Księgi rachunkowe	12
5. Wykonanie zadań	13
5.1. Realizacja zadań ustawowych	13
5.2. Rozliczenie dotacji otrzymanych przez Agencję	15
6. Programy współfinansowane ze środków Unii Europejskiej	16
6.1. I filar WPR	17
6.2. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007–2013	18
6.3. Program Operacyjny „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007–2013”	20
7. Audyt i kontrola	23
III. Informacje dodatkowe	25

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR lub Agencja) jest agencją wykonawczą w rozumieniu art. 18 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹ i działa na podstawie ustawy z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa² oraz statutu³. Nadzór nad Agencją sprawuje minister właściwy do spraw rozwoju wsi, a w zakresie gospodarki finansowej, gospodarowania środkami pochodzącymi z funduszy Unii Europejskiej oraz innych źródeł zagranicznych – minister właściwy do spraw finansów publicznych.

Stosownie do art. 8 ust. 1 ustawy o ARiMR, organem Agencji jest Prezes. Zgodnie ze statutem oraz regulaminem organizacyjnym wprowadzonym przez Prezesa Agencji zarządzeniem nr 74/2009 z dnia 24 czerwca 2009 r., w strukturze Agencji wyodrębniono Centralę, 16 oddziałów regionalnych (OR ARiMR) oraz 314 biur powiatowych (BP).

Agencja prowadzi samodzielną gospodarkę finansową (art. 21 ust.1 ustawy o ARiMR)⁴.

W 2014 r. ARiMR realizowała zadania określone w szczególności w art. 4–6 ustawy o ARiMR, w tym m.in. wspieranie inwestycji w rolnictwie i przetwórstwie, przedsięwzięć związanych ze wznowieniem produkcji w gospodarstwach, w których wystąpiły szkody spowodowane przez suszę, grad, deszcz nawalny itp., powstawania i rozwoju grup producentów rolnych, rozwoju rolnictwa ekologicznego, zbioru, transportu i unieszkodliwiania padłych zwierząt gospodarskich, a także zadania związane z realizacją płatności – jako akredytowana agencja płatnicza – w ramach systemów wsparcia bezpośredniego Wspólnej Polityki Rolnej (WPR), regulacji rynków rolnych, rozwoju obszarów wiejskich⁵ oraz prowadziła rejestr zwierząt gospodarskich. Płatności te finansowane były ze środków budżetowych części 33 – Rozwój wsi, której dysponentem był Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Z budżetu środków europejskich tej części finansowano wydatki unijne refundowane z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG), Europejskiego Funduszu Rolniczego Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW), a z budżetu państwa, współfinansowanie krajowe wyżej wymienionych wydatków. Z części 62 – Rybołówstwo, której dysponentem był Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, ARiMR otrzymywała środki budżetowe na realizację płatności dla beneficjentów Programu Operacyjnego „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007–2013”⁶.

Kontrola wykonania w 2014 r. planu finansowego ARiMR oraz realizacji programów współfinansowanych z budżetu Unii Europejskiej została przeprowadzona na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁷.

I. Ocena kontrolowanej działalności

1. Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie⁸ wykonanie w 2014 r. planu finansowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa⁹ oraz realizację programów współfinansowanych z budżetu Unii Europejskiej.

Ocenę pozytywną w szczególności uzasadniają: prawidłowe wykonanie przychodów, dochodów, oraz kosztów i wydatków Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w ramach przyznaných dotacji; prawidłowe wydatkowanie środków na realizację programów finansowanych i współfinansowanych ze środków

¹ Dz. U. z 2013 r., poz. 885 ze zm., zwana dalej ufp.

² Dz. U. z 2014 r., poz. 1438 ze zm., zwana dalej ustawą o ARiMR.

³ Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 czerwca 2009 r. w sprawie nadania statutu Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2013 r., poz. 936 ze zm.).

⁴ Szczegółowe zasady gospodarki finansowej Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa określa rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 stycznia 2009 r. (Dz. U. Nr 30, poz. 193 ze zm.).

⁵ W trybie określonym ustawą z dnia 22 września 2006 r. o uruchamianiu środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej przeznaczonych na finansowanie wspólnej polityki rolnej (Dz. U. z 2012 r., poz. 1065), zwana dalej ustawą o uruchamianiu środków na WPR.

⁶ Zwany dalej: PO „Zrównoważony rozwój (...)”.

⁷ Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.

⁸ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2014 roku Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej, ani dla negatywnej stosuje się ocenę opisową.

⁹ Wykonanie planu finansowego ARiMR w 2014 r. ustalono na podstawie skorygowanych sprawozdań budżetowych Rb-35 i Rb-40 za IV kwartał 2014 r. sporządzonych w dniu 26 lutego 2015 r.

Unii Europejskiej. Terminowo i rzetelnie sporządzono kwartalne i roczne sprawozdania budżetowe oraz kwartalne sprawozdania w zakresie operacji finansowych. Agencja prawidłowo realizowała określone przepisami zadania. Nie stwierdzono nieprawidłowości w prowadzeniu ksiąg rachunkowych ARiMR.

Kalkulacja oceny ogólnej wykonania budżetu Agencji przedstawiona została w załączniku 9 do Informacji.

2. Sprawozdawczość

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie zaopiniowała sprawozdania sporządzone przez Agencję:

- z wykonania planu dochodów i wydatków ARiMR za IV kwartał 2014 r. (Rb-35),
- z wykonania określonego w ustawie budżetowej na 2014 r. planu finansowego ARiMR za IV kwartał 2014 r. (Rb-40),
- w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2014 r. o stanie:
  - a) należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N),
  - b) zobowiązań według tytułu dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z),
  - c) należności z tytułu papierów wartościowych według wartości księgowej (Rb-UN),
  - d) zobowiązań według tytułów dłużnych (Rb-UZ),
- z wykonania planu finansowego ARiMR w układzie zadaniowym w 2014 r. (Rb-BZ2).

Sprawozdania zostały sporządzone w terminach określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej¹⁰, rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych¹¹, a także rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym¹².

Dane prezentowane w sprawozdaniach były zgodne z kwotami wynikającymi z ewidencji księgowej i przekazują prawdziwy obraz przychodów i dochodów oraz kosztów i wydatków, a także należności i zobowiązań 2014 r.

---

¹⁰ Dz. U. z 2014 r., poz. 119 ze zm.

¹¹ Dz. U. z 2014 r., poz. 1773.

¹² Dz. U. Nr 298, poz. 1766.

II. Wyniki kontroli

1. Przychody ujęte w planie finansowym Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa¹³

1.1. Planowanie przychodów

W planie finansowym ARiMR, określonym w tabeli 8 załącznika nr 11 do ustawy budżetowej na rok 2014 z dnia 24 stycznia 2014 r.¹⁴, przychody ogółem zostały określone w wysokościach zgłoszonych przez Agencję na etapie prac nad projektem ustawy budżetowej¹⁵. Przychody ogółem ustalono w kwocie 1.838.503 tys. zł. Przychody uwzględniały dotacje z budżetu państwa w łącznej kwocie 1.823.600 tys. zł (99,2% przychodów ogółem), z tego dotację podmiotową na wydatki bieżące Agencji w wysokości 1.071.617 tys. zł, dotację celową na wydatki w zakresie krajowej działalności pomocowej i na wyprzedzające finansowanie oraz współfinansowanie pomocy technicznej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW) 2007–2013 w wysokości 602.550 tys. zł, dotację celową na finansowanie i współfinansowanie pomocy technicznej w ramach PO „Zrównoważony rozwój (...)” w wysokości 5.600 tys. zł oraz dotację na inwestycje i zakupy inwestycyjne w wysokości 143.833 tys. zł. Pozostałe przychody zaplanowano w kwocie 14.903 tys. zł.

Po dwóch zmianach planu finansowego ARiMR na 2014 r.¹⁶ zmniejszono przychody ogółem o 61.956 tys. zł (o 3,4%) do kwoty 1.776.547 tys. zł. Było to spowodowane głównie zmniejszeniem dotacji podmiotowej o 103.594 tys. zł (o 9,7%) do kwoty 968.023 tys. zł, w związku z oszczędnościami uzyskanymi w zakresie kosztów na bieżące funkcjonowanie Agencji oraz dotacji na inwestycje i zakupy inwestycyjne o kwotę 46.045 tys. zł (o 32%) do wysokości 97.788 tys. zł. Uzasadnieniem dla zmniejszenia dotacji na wydatki majątkowe było m.in. nieprzeprowadzenie postępowań o udzielenie zamówienia publicznego na usługi informatyczne związane z nowym okresem programowania PROW 2014–2020.

Zgodnie z polityką rachunkowości ARiMR, dotacja celowa otrzymana w 2014 r. na inwestycje i zakupy inwestycyjne została ujęta w całości na przychody 2014 r. i zaewidencjonowana na koncie 763 „Przychody z tytułu otrzymanych dotacji budżetowych”. Na koncie tym ujmowane są wszystkie dotacje otrzymywane przez ARiMR. W części A planu finansowego ARiMR na 2014 r. w poz. II.4 „Pozostałe przychody” nie wykazano kwoty przychodów odpowiadającej równowartości odpisów amortyzacyjnych dokonywanych od wartości początkowej składników majątkowych sfinansowanych ze środków dotacji na inwestycje i zakupy inwestycyjne otrzymanej w 2014 r. Ponadto kwota dotacji celowej na inwestycje i zakupy inwestycyjne została ujęta w poz. II.2 „Dotacje z budżetu”. Dotacji tej nie wykazano w poz. III.3 „Pozostałe koszty”.

Dyrektor Departamentu Finansów ARiMR wyjaśniła m.in., że stosownie do zasad (polityki) rachunkowości w ARiMR, przychodami Agencji w danym roku obrotowym jest cała kwota przyznanej dotacji celowej na sfinansowanie inwestycji i zakupów inwestycyjnych, wykazywana w sposób ciągły, zgodnie z art. 5 ust.1 ustawy o rachunkowości. W związku z powyższym przychody ARiMR z tytułu dotacji zostały ujęte w poz. II.2 „Dotacje z budżetu”. Ujęcie środków przeznaczonych na zakupy majątkowe w pozycji III.3.1 „Środki na wydatki majątkowe” przy równoczesnym wykazywaniu w pozycji kosztów kwoty amortyzacji oraz wyżej wymienionym sposobie ujmowania w przychodach dotacji otrzymywanych z budżetu państwa spowodowałoby zniekształcenie planowanego wyniku netto/brutto. Ponadto wyjaśniła, że w poz. II.4 „Pozostałe przychody” nie jest ujmowana kwota stanowiąca wartość naliczonych odpisów amortyzacyjnych składników majątku trwałego ponieważ do ustalania wyniku finansowego przyjmuje się kwotę przychodów obejmującą kwotę otrzymanych dotacji z budżetu w danym roku budżetowym, w tym całą kwotę dotacji celowej na wydatki majątkowe.

¹³ Plan finansowy ARiMR stanowiący załącznik do ustawy budżetowej na 2014 r. składa się z dwóch podstawowych części: A sporządzanej w układzie memorialowym, gdzie prezentowane są przychody, koszty i wynik finansowy oraz z części B, która ma charakter kasowy i dotyczy dochodów i wydatków ARiMR. Zgodnie z zasadą memoriału, przychód nie jest jednoznaczny z wpływem środków pieniężnych (dochodem), a koszt nie musi oznaczać poniesienia wydatku w danym momencie. Dla przejrzystości, w części opisowej Informacji zaprezentowano przede wszystkim wykonanie planu w układzie memorialowym. Szczegółowe dane o wykonaniu kasowym prezentuje załącznik 1 do Informacji (część B).

¹⁴ Dz. U. z 2014 r., poz. 162, zwana dalej ustawą budżetową na 2014 r.

¹⁵ Projekt planu finansowego ARiMR z dnia 9 sierpnia 2013 r.

¹⁶ Zmian planu finansowego ARiMR stanowiącego tabelę 8 załącznika nr 11 do ustawy budżetowej na rok 2014 dokonano zgodnie z art. 21 ust. 5 ufp. Na podstawie pozytywnej opinii wydanej przez Komisję Finansów Publicznych Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi wyraził zgodę na zmiany planu finansowego ARiMR na 2014 r., o czym poinformował ARiMR w pismach z 24 października i 28 listopada 2014 r.

Prezes ARiMR podał, że „stosowanie przez ARiMR, w prowadzonej ewidencji księgowej w sposób ciągły i systematyczny w kolejnych okresach obrotowych, zasady ujmowania w przychodach z działalności ustawowej wszystkich dotacji otrzymywanych z budżetu państwa na finansowanie realizacji zadań i odpowiadających im kosztów prowadzonej działalności, zapewnia porównywalność danych”.

W 2014 r. Kierownictwo Agencji dokonywało oceny realizacji planu finansowego w oparciu o informacje przygotowane przez Departament Finansowy (DF). Monitoring wykonania planu finansowego Agencji był prowadzony przez DF m.in. poprzez kontrolę dokumentów w zakresie zgodności z planem finansowym i zadaniowym oraz monitorowanie przychodów, dochodów Agencji oraz kosztów i wydatków OR ARiMR, w ramach przyznawanych limitów kosztów i wydatków na 2014 r.

1.2. Wykonanie przychodów

Zrealizowane w 2014 r. przychody w wysokości 1.700.080 tys. zł były niższe o 76.467 tys. zł (o 4,3%) w porównaniu do planu po zmianach w wysokości 1.776.547 tys. zł oraz niższe o 0,8% od przychodów ogółem zrealizowanych w 2013 r. wynoszących 1.713.306 tys. zł. Związane to było z niepełnym wykonaniem przychodów na realizację zadań finansowanych z dotacji z budżetu państwa¹⁷.

W strukturze zrealizowanych przychodów ogółem dotacje stanowiły 98,7% i były niższe o 4,5% od planowanych po zmianach. Dotacja podmiotowa na funkcjonowanie ARiMR została zrealizowana w kwocie 929.924 tys. zł (96,1% planu po zmianach), a dotacje celowe – przyznane na podstawie umów zawartych z Ministrem Rolnictwa i Rozwoju Wsi w wysokości 754.273 tys. zł – zrealizowano w kwocie 747.507 tys. zł (99,1% planu po zmianach).

Pozostałe przychody stanowiące 1,3% przychodów ogółem zostały zrealizowane w wysokości 22.649 tys. zł (113% planu po zmianach), głównie z tytułu uzyskania dywidend i udziału w zyskach, odsetek od zwrotów środków wypłaconych w ramach pomocy krajowej (m.in. na dopłaty do oprocentowania kredytów, małą przedsiębiorczość, zalesianie gruntów)¹⁸ oraz opłat za czynności związane z oznakowaniem zwierząt.

Agencja nie uzyskała nadwyżki środków finansowych za 2014 r.

Z posiadanych środków na oprocentowanych rachunkach w Banku Gospodarstwa Krajowego Agencja w 2014 r. uzyskała odsetki od lokat overnight w wysokości 74,9 tys. zł oraz odsetki od wolnych środków przekazywanych w zarządzanie terminowe na rachunek Ministerstwa Finansów w wysokości 120,6 tys. zł. W porównaniu z 2013 r. odsetki te były niższe odpowiednio o 79,1 tys. zł i 347 tys. zł. Obniżenie ich wartości spowodowane było m.in. zmniejszeniem oprocentowania środków przyjmowanych przez Ministra Finansów w depozyt z 2,68% w 2013 r. do 2,08% w 2014 r. Lokowanie wolnych środków nie stanowiło zagrożenia dla terminowej realizacji zadań Agencji.

Wykonanie planowanych przychodów i dochodów Agencji w 2014 r. przedstawiono w załączniku 1 Realizacja planu finansowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa za 2014 rok.

1.3. Należności

Stan należności ARiMR na koniec 2014 r. według sprawozdań Rb-35 i Rb-40 wyniósł 313.428,7 tys. zł¹⁹ i zwiększył się o 40.874,4 tys. zł (o 15%) w stosunku do stanu na koniec 2013 r. (272.554,3 tys. zł).

W 2014 r. powyższe środki obejmowały:

- należności przeterminowane (zaległe) na dzień 31 grudnia 2014 r., które wyniosły 291.806,6 tys. zł i były wyższe o 54.950,8 tys. zł (o 23,2%) w porównaniu do 2013 r. (236.855,8 tys. zł); należności te dotyczyły w szczególności: Funduszu Restrukturyzacji i Oddłużenia Rolnictwa (FRiOR), pomocowej działalności krajowej, bieżących kosztów funkcjonowania Agencji oraz programu SAPARD²⁰; należności przeterminowane objęte:

¹⁷ Niższe zapotrzebowanie na środki finansowe m.in. z dotacji na inwestycje i zakupy inwestycyjne spowodowało w 2014 r. zablokowanie przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Minister RiRW) planowanych wydatków budżetowych ARiMR w łącznej wysokości 67.183 tys. zł.

¹⁸ Wypłaconych do dnia 31 grudnia 2007 r.

¹⁹ W tym odpisy aktualizujące należności – 302.127,5 tys. zł i odsetki od należności niezapłaconych w terminie (nieobjęte odpisem aktualizującym) – 1.185,4 tys. zł. Należności wykazane w Rb-35 i Rb-40 na koniec 2014 r. stanowiły należności krótkoterminowe. Ponadto na koniec 2014 r. wystąpiły należności długoterminowe, które wyniosły 459,3 tys. zł i zmniejszyły się o 380,8 tys. zł (o 45,3 %) w stosunku do stanu tych należności na koniec 2013 r. (840,1 tys. zł).

²⁰ Ang. Special Accession Programme for Agriculture and Rural Development.

- postępowaniami sądowymi wyniosły 80.282 tys. zł i były o 8.267,5 tys. zł niższe w porównaniu do 2013 r. (88.549,5 tys. zł),
- postępowaniami windykacyjnymi prowadzonymi przez ARiMR na koniec 2014 r. wyniosły 211.524,5 tys. zł i były o 63.218,2 tys. zł wyższe (o 149,4%) w stosunku do stanu na koniec 2013 r. (148.306,3 tys. zł); wzrost należności spowodowany był przejęciem przez Agencję obsługi należności z tytułu FRiOR z banków funduszowych (Bank BPS S.A. i BZ WBK S.A.);
- należności niewymagalne, które na koniec 2014 r. wyniosły łącznie 21.622,2 tys. zł i w porównaniu do 2013 r. zmniejszyły się o 13.236,1 tys. zł (o 38%); należności te powstały m.in. z tytułu dostaw towarów i usług, z tytułu wykupionych wierzytelności i udzielonych kredytów modernizacyjnych i naprawczych przez FRiOR, pożyczek na rozwój małej przedsiębiorczości, bieżących kosztów funkcjonowania oraz rozrachunków z pracownikami.

W 2014 r., na skutek niekorzystnych dla ARiMR wyroków sądowych z tytułu przedawnienia, odpisano z ksiąg rachunkowych ARiMR dwie należności na łączną kwotę 39,6 tys. zł.

Prezes Agencji na podstawie art. 24 w związku z art. 25–28 ustawy o ARiMR umorzył 22 wierzytelności dotyczące środków FRiOR na kwotę 10.669,9 tys. zł oraz odroczył termin spłaty należności i rozłożył na raty 59 wierzytelności na łączną kwotę 4.011,3 tys. zł. Badanie prawidłowości dokonanych umorzeń i zastosowanych ulg w spłacie przeprowadzono w stosunku do wierzytelności na łączną kwotę 6.620,3 tys. zł, tj. 45,1% kwoty należności objętej ulgami. W badanym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

2. Koszty ujęte w planie finansowym Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

2.1. Planowanie kosztów

W planie finansowym na 2014 r., określonym w tabeli 8 załącznika nr 11 do ustawy budżetowej na 2014 r., koszty Agencji zostały określone w wysokości 1.874.764 tys. zł.

W efekcie dwukrotnych zmian planu finansowego, koszty ogółem zmniejszono o 68.541 tys. zł (o 3,7%) do 1.806.223 tys. zł. Nastąpiło to w drodze zmniejszenia kosztów funkcjonowania Agencji o 137.499 tys. zł (o 11%), zmniejszenia pozostałych kosztów o 28.211 tys. zł (o 36,8%) i zwiększenia o 97.169 tys. zł (o 16,7%) do 679.062 tys. zł kosztów realizacji zadań ustawowych ARiMR w zakresie krajowej działalności pomocowej²¹.

Środki na wydatki majątkowe zaplanowane w wysokości 144.000 tys. zł zmniejszono o 46.045 tys. zł (o 32%) do kwoty 97.955 tys. zł. Było to spowodowane niższym zapotrzebowaniem na środki na budowę i modernizację systemów informatycznych ARiMR.

2.2. Wykonanie kosztów

Poniesione w 2014 r. przez Agencję koszty ogółem wyniosły 1.715.952 tys. zł i były niższe o 90.271 tys. zł (o 5%) od planowanych po zmianach (w wysokości 1.806.233 tys. zł). W porównaniu do 2013 r. koszty ogółem były niższe o 62.392 tys. zł (tj. o 3,5%).

Najwyższy udział w kosztach ogółem stanowiły koszty funkcjonowania Agencji (62,9%) oraz koszty na realizację zadań ustawowych związanych z mechanizmami pomocy krajowej (36,9%).

Koszty funkcjonowania ARiMR wyniosły 1.078.841 tys. zł i były niższe o 31.868 tys. zł (o 2,9%) od planu po zmianach (w wysokości 1.110.709 tys. zł). Były one także niższe o 52.762 tys. zł, tj. o 4,7% od kosztów poniesionych w 2013 r. i dotyczyły:

- amortyzacji – 102.688 tys. zł, tj. 99,7% planu po zmianach; w porównaniu do 2013 r. koszty amortyzacji zmalały o 23.791 tys. zł, tj. o 18,8%;

²¹ W 2014 r. Agencję zobowiązano do realizacji trzech zadań dotyczących pomocy finansowej dla rolników, którzy w 2014 r. byli producentami owoców porzeczki czarnej lub owoców wiśni; pomocy finansowej dla rolników, którzy w 2014 r. byli producentami cebuli, kapusty lub jabłek oraz pomocy finansowej dla producentów rolnych, którzy w 2014 r. ponieśli szkody w uprawach rolnych wyrządzone przez dziki.

- materiałów i energii – 51.076 tys. zł, tj. 89,4% planu po zmianach; było to spowodowane m.in. ograniczeniem zakupu materiałów i urządzeń (w tym sprzętu pomiarowego), jak również uzyskaniem korzystnej oferty cenowej na zakup drukarek, komputerów stacjonarnych, a także prasy dla Centrali ARiMR; w porównaniu do 2013 r. nastąpił wzrost kosztów z tego tytułu o 8.401 tys. zł, tj. o 19,7%;
- remontów – 5.969 tys. zł, tj. 93,7% planu po zmianach wobec niższego od planowanego zapotrzebowania na remonty urządzeń technicznych (biurowych i informatycznych) oraz mniejszą liczbę napraw taboru samochodowego; w porównaniu do 2013 r. koszty remontów zwiększyły się o 2.512 tys. zł, tj. o 72,7%;
- pozostałych usług obcych – 248.995 tys. zł, tj. 95,6% planu po zmianach; niewykonanie planu było spowodowane m.in. obniżeniem kosztów poniesionych na eksploatację budynków, najem i dzierżawę oraz niższym niż planowano zapotrzebowaniem na usługi serwisowe, bankowe i transportowe;
- wynagrodzeń – 534.772 tys. zł, tj. 99,1% planu po zmianach;
- składek na ubezpieczenia społeczne – 88.999 tys. zł, tj. 96,4% planu po zmianach;
- składek na Fundusz Pracy – 10.451 tys. zł, tj. 79% planu po zmianach; m.in. w związku ze zwolnieniem ARiMR z obowiązku opłacania składek za pracowników powracających z urlopów²², a także pracowników, którzy osiągnęli wiek 55 lat w stosunku do kobiet oraz 60 lat do mężczyzn.

Pozostałe koszty funkcjonowania zostały zrealizowane w kwocie 35.085 tys. zł, tj. 93,2% planu po zmianach. Wykonanie kosztów na niższym poziomie wynikało m.in. z obniżenia kosztów wyjazdów studyjnych oraz zagranicznych podróży służbowych, uzyskaniem korzystnej oferty cenowej na zakup ubezpieczenia mienia Centrali ARiMR oraz zmniejszeniem liczby przeprowadzonych przez pracowników Agencji konsultacji i szkoleń w zakresie nowej perspektywy finansowej na lata 2014–2020.

Koszty realizacji zadań ustawowych wyniosły 632.599 tys. zł, tj. 93,2% planu po zmianach (679.062 tys. zł) i zostały poniesione głównie na:

- dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych na sfinansowanie części kosztów inwestycji i częściową spłatę kapitału kredytów na realizację inwestycji w gospodarstwach rolnych – w wysokości 333.803 tys. zł, tj. 91,5% planu po zmianach (w porównaniu do 2013 r. koszty tych zadań były niższe o 122.084 tys. zł, tj. o 26,8%);
- pomoc finansową dla rolników, którzy w 2014 r. byli producentami cebuli, kapusty lub jabłek – w wysokości 109.988 tys. zł, tj. 91,7% planu po zmianach;
- finansowanie lub dofinansowanie ponoszonych przez producentów rolnych kosztów zbioru, transportu i unieszkodliwienia padłych zwierząt gospodarskich z gatunku bydło, owce, kozy, świnie lub konie – w wysokości 97.221 tys. zł, tj. 98,4% planu po zmianach (w porównaniu do 2013 r. koszty te były wyższe o 7.311 tys. zł, tj. o 8,1%);
- finansowanie zalesiania gruntów rolnych – 45.953 tys. zł, tj. 99,9% planu po zmianach (w porównaniu do 2013 r. na realizację tego zadania wydatkowano kwotę wyższą o 124 tys. zł, tj. o 0,3%);
- dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych na sfinansowanie kosztów wznowienia produkcji oraz odtworzenia środków trwałych w przypadku wystąpienia szkód – w wysokości 23.127 tys. zł, tj. 93,6% planu po zmianach (w porównaniu do 2013 r. koszty te były niższe o 10.829 tys. zł, tj. o 31,9%).

Pozostałe koszty zrealizowano w kwocie 4.512 tys. zł (tj. 27,4% planu po zmianach)²³. Wykonanie tych kosztów na niższym poziomie wynikało m.in. z niższej realizacji zobowiązań wobec beneficjentów w ramach zakończonych programów pomocowych, jak również nieponoszeniem kosztów w związku z oddaleniem przez sąd skarg na działania Agencji, a także uzyskaniem przez ARiMR korzystnych wyroków sądowych.

Przeciętne zatrudnienie w 2014 r., w przeliczeniu na pełne etaty, wyniosło w Agencji 10.905 osób, co stanowiło 99,3% planowanej wielkości zatrudnienia, tj. 10.980 etatów. W porównaniu do 2013 r. zatrudnienie było niższe o 15 etatów (0,1%), w tym w Centrali o 12 etatów, a w Biurach Powiatowych ARiMR o 86 etatów, natomiast w Oddziałach Regionalnych ARiMR zatrudnienie było wyższe o 83 etaty w porównaniu do 2013 r. Zmniejszenie zatrudnienia było wynikiem wypowiedzenia umów o pracę przez pracowników Agencji. Zwiększenie zatrudnienia

²² Dotyczy urlopów macierzyńskich i urlopów wychowawczych w okresie 36-miesięcy począwszy od pierwszego miesiąca po powrocie z urlopu macierzyńskiego lub wychowawczego.

²³ Były to koszty operacyjne, w tym m.in. zasądzone i dobrowolnie wypłacone odszkodowania w sprawach o roszczenie ze stosunku pracy, kary i odszkodowania wypłacone na rzecz osób fizycznych, prawnych i innych jednostek organizacyjnych oraz pozostałe koszty operacyjne, w tym: koszty czynności notarialnych, opłaty sądowe, koszty postępowania sądowego, odsetki, podatek VAT i inne koszty operacyjne.

w komórkach organizacyjnych OR ARiMR, przy jednoczesnym spadku zatrudnienia w BP ARiMR, spowodowane było koniecznością bieżącego dostosowywania poziomu zatrudnienia w merytorycznych komórkach organizacyjnych Oddziałów Regionalnych do potrzeb wynikających z realizacji zadań ARiMR.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie osobowe brutto przypadające na etat w 2014 r. wyniosło 4.083 zł i było o 29 zł wyższe w porównaniu do 2013 r.

Zgodnie z art. 12 i 14 ustawy z dnia 8 listopada 2013 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej²⁴, koszty wynagrodzeń osobowych i wynagrodzeń bezosobowych w 2014 r. nie przekroczyły wielkości wynagrodzeń zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2013²⁵.

Zestawienie danych dotyczących zatrudnienia i wynagrodzeń w Agencji w 2014 r. przedstawiono w załączniku 2 do Informacji.

Zrealizowane wydatki majątkowe w 2014 r. wyniosły 85.624 tys. zł i stanowiły 87,4% planu po zmianach, a w stosunku do wykonania w 2013 r. były wyższe o 4.570 tys. zł, tj. o 5,6%.

Niższe wykonanie planowanych wydatków majątkowych dotyczyło głównie budowy i rozbudowy systemów informatycznych ARiMR – 17.895 tys. zł, tj. 90,4% planowanych wydatków. Niewykonanie planu było spowodowane nieprzeprowadzeniem modyfikacji systemu IT obsługującego Wspólną Politykę Rolną 2014–2020. Prezes Agencji podał m.in., że terminy wdrożeń dla działań PROW 2014–2020, głównie w odniesieniu do systemu OFSA PROW²⁶, zostały przez MRiRW określone w styczniu 2015 r. w „Harmonogramie naborów wniosków w ramach PROW 2014–2020”. Przewidziano w nim, że do marca 2015 r. ARiMR opracuje dokumenty niezbędne do realizacji wymagań. Aktualnie, w odniesieniu do wyżej wymienionego Harmonogramu, złożono trzy zamówienia na budowę oprogramowania obsługującego priorytetowe działania PROW 2014–2020. Zamówienia te obejmowały funkcjonalności dla działań: Premie dla młodych rolników, Restrukturyzacja małych gospodarstw oraz Modernizacja gospodarstw rolnych.

Prezes ARiMR podał również, że do 15 marca 2015 r. zakończono jeden z czterech etapów wdrożenia budowy systemu informatycznego do obsługi wniosków obszarowych (system SIA) dotyczącego aplikacji e-wniosek oraz moduł wprowadzania danych i kontroli kompletności dla wniosków obszarowych w roku 2015.

Niższe wykonanie wydatków majątkowych nastąpiło również w następujących pozycjach:

- budowa i aktualizacja Systemu Identyfikacji Działek Rolnych (LPIS) – 9.307 tys. zł (87,8% planu po zmianach); wynikało to z braku konieczności uruchomienia postępowania przetargowego pn. Wykonanie zastępczej cyfrowej ortofotomapy opracowanej na podstawie zdjęć lotniczych,
- wykup lokali terenowych – nie wydatkowano z tej pozycji żadnych środków finansowych (z zaplanowanych 764 tys. zł), gdyż odstąpiono od wykupu nieruchomości na potrzeby Biura Powiatowego ARiMR w Złotowie,
- pozostałe wydatki majątkowe zrealizowano w kwocie ogółem 57.480 tys. zł (87,4%), w tym m.in. na:
  - sprzęt informatyczny i biurowy – 31.751 tys. zł (86,8% planu po zmianach); niewykonanie planu było spowodowane m.in. odstąpieniem w 2014 r. od zakupu komputerów przenośnych, w związku z unieważnieniem postępowania o udzielenie zamówienia publicznego oraz oszczędnościami uzyskanymi przy zakupie drukarek oraz serwerów,
  - oprogramowanie – 3.132 tys. zł (79,4% planu po zmianach); niewykonanie planu wynikało m.in. z opóźnień w realizacji postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na zakup oprogramowania i sprzętu wraz z wdrożeniem do monitorowania i analizy ruchu sieciowego,
  - infrastrukturę techniczną – 14.733 tys. zł (86,5% planu po zmianach); niewykonanie planu wynikało m.in. z uzyskania oszczędności w wyniku korzystnie rozstrzygniętych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, w tym na modernizację i reorganizację infrastruktury sieciowej LAN²⁷ Bramki Internetowej.

Kontrolę efektów rzeczowych dotyczących wydatków majątkowych przeprowadzono na próbie obejmującej kwotę 41.105,4 tys. zł (stanowiące 48% wydatków majątkowych Agencji ogółem).

²⁴ Dz. U. z 2013 r., poz. 1645.

²⁵ Dz. U. z 2013 r., poz. 169 ze zm.

²⁶ System informatyczny obsługujący WPR 2014–2020.

²⁷ Sieć lokalna (ang. LAN – Local Area Network) – sieć komputerowa łącząca komputery na określonym obszarze.

Łącznie²⁸ objęto badaniem wydatki Agencji o wartości 158.691,7 tys. zł, które stanowiły 9,3% ogółu poniesionych wydatków w 2014 r.

Stwierdzono, że wydatki były realizowane celowo i gospodarnie, a także zgodnie z art. 44 ust. 3 pkt 2 i 3 upf.

W 2014 r. Agencja przeprowadziła ogółem 210 postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, w wyniku których udzielono zamówień o łącznej wartości 141.924,7 tys. zł netto.

Szczegółowym badaniem objęto trzy postępowania, w wyniku których udzielono zamówień publicznych na łączną kwotę 95.041,2 tys. zł brutto, z tego dwa przeprowadzone w trybie przetargu nieograniczonego²⁹ oraz jedno w trybie zamówienia z wolnej ręki³⁰.

Wydatki w ramach wyżej wymienionych zamówień w 2014 r. wyniosły łącznie 63.495,4 tys. zł. Stwierdzono, że zbadane postępowania zostały udzielone zgodnie z ustawą z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych³¹ oraz przepisami wewnętrznymi Agencji³².

Wykonanie planowanych kosztów i wydatków Agencji w 2014 r. przedstawiono w załączniku 1 Realizacja planu finansowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa za 2014 rok.

2.3. Zobowiązania

Zobowiązania ujęte w planie finansowym Agencji wyniosły na koniec 2014 r. 191.550 tys. zł i były niższe od planu po zmianach (223.568 tys. zł) o 32.018 tys. zł, tj. o 14,3% oraz o 20.463 tys. zł, tj. o 9,7% niższe od zobowiązań na koniec 2013 r. (212.013 tys. zł).

Były to w całości zobowiązania krótkoterminowe, dotyczące m.in. krajowej działalności statutowej Agencji (63.396 tys. zł) oraz kosztów jej funkcjonowania, w tym z tytułu podatków, składek od wynagrodzeń i na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (39.785 tys. zł), z tytułu dostaw robót i usług (21.740 tys. zł) oraz z tytułu kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych (172 tys. zł). Na koniec 2014 r. nie wykazano zobowiązań wymagalnych.

3. Sprawozdawczość

Sporządzone przez Agencję sprawozdania:

- z wykonania planu dochodów i wydatków ARiMR za IV kwartał 2014 r. (Rb-35) z dnia 26 lutego 2015 r.,
  - z wykonania określonego w ustawie budżetowej na 2014 r. planu finansowego ARiMR za IV kwartał 2014 r. (Rb-40) z dnia 26 lutego 2015 r.,
  - w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2014 r. o stanie:
    - a) należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N),
    - b) zobowiązań według tytułu dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z),
    - c) należności z tytułu papierów wartościowych według wartości księgowej (Rb-UN),
    - d) zobowiązań według tytułów dłużnych (Rb-UZ),z dnia 20 lutego 2015 r.,
  - z wykonania planu finansowego w układzie zadaniowym w 2014 r. (Rb-BZ2) z dnia 12 marca 2015 r.,
- przekazują prawdziwy obraz dochodów, przychodów, wydatków i kosztów oraz należności i zobowiązań, a kwoty w nich wykazane były zgodne z ewidencją księgową.

Sprawozdania zostały sporządzone w terminach określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej, rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych, a także w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym.

²⁸ Razem z próbą wydatków wylosowaną metodą MUS w wysokości 117.586,3 tys. zł.

²⁹ W wyniku których udzielono zamówień na łączną kwotę 28.873,7 tys. zł brutto.

³⁰ W wyniku którego udzielono zamówienia na kwotę 66.167,6 tys. zł brutto.

³¹ Dz. U. z 2013 r., poz. 907 ze zm.

³² Zarządzenie Prezesa ARiMR Nr 126/2009 z dnia 28 października 2009 r. w sprawie zasad i trybu postępowania w procesie udzielania zamówień publicznych w ARiMR, zmienione Zarządzeniem nr 20/2011 z dnia 15 marca 2011 r., Zarządzeniem nr 64/2013 z 4 listopada 2013 r., Zarządzeniem nr 71/2013 z dnia 13 grudnia 2013 r. oraz Zarządzeniem nr 25/2014 z dnia 15 kwietnia 2014 r.

4. Księgi rachunkowe

W Agencji opracowano i zatwierdzono do stosowania Zasady (politykę) rachunkowości oraz procedury kontroli finansowo-księgowych dokumentów³³. Księgi rachunkowe dla działalności krajowej ARiMR, prowadzone były w systemie finansowo-księgowym SGW Oracle e-BS, a w zakresie działalności unijnej – w systemie Oracle e-BS UE.

Badanie prawidłowości ksiąg przeprowadzono w zakresie poprawności formalnej dowodów i zapisów księgowych oraz wiarygodności zapisów księgowych pod względem prawidłowości wartości transakcji, okresu księgowania, ujęcia na kontach syntetycznych i analitycznych oraz w sprawozdaniach budżetowych. Próbkę do badania wyznaczono ze zbioru dowodów księgowych będących fakturami lub dokumentami równoważnymi fakturom i stanowiącymi podstawę płatności w 2014 r. oraz zapisów księgowych odpowiadających tym dokumentom.

Populację do losowania wyznaczono ze zbioru zapisów księgowych stanowiących podstawę płatności w okresie od 1 stycznia 2014 r. do 31 grudnia 2014 r. Na podstawie wybranych z systemu księgowego zapisów wylosowano, z zastosowaniem metody monetarnej (MUS)³⁴, 113 zapisów na kwotę 117.032 tys. zł. Badaniom poddano także 19 zapisów księgowych dobranych w sposób celowy na kwotę 554,3 tys. zł.

Łącznie badaniem objęto 132 zapisy księgowe na kwotę 117.586,3 tys. zł.

Wszystkie poddane analizie zapisy księgowe zostały sprawdzone pod względem poprawności formalnej oraz prawidłowości kontroli bieżącej i dekretacji. Nie stwierdzono przypadku zaewidencjonowania w systemie finansowo-księgowym kosztów operacji do innego paragrafu klasyfikacji budżetowej niż to wynikało z treści dokumentu. Analizowane zapisy księgowe zostały sprawdzone pod względem merytorycznym przez osoby posiadające stosowne upoważnienia. Wszystkie dowody sprawdzone zostały pod względem formalno-rachunkowym. Nie stwierdzono błędów arytmetycznych w obliczeniach.

W wyniku przeprowadzonego badania stwierdzono, że:

- w przypadku dziewięciu zapisów księgowych na łączną kwotę 1.959.507,02 zł wprowadzono do systemu finansowo-księgowego m.in. niewłaściwe daty i opis operacji;
- w przypadku 30 zapisów księgowych na łączną kwotę 27.508.052,57 zł, dowody księgowe (faktury) zostały przekazane przez komórki organizacyjne ARiMR do Departamentu Księgowości (DK) ARiMR w terminach przekraczających cztery dni od daty wpływu do Agencji, co było niezgodne z § 6 ust. 5 Instrukcji sporządzania, obiegu i kontroli oraz zabezpieczania dowodów finansowo-księgowych w ARiMR w zakresie działalności krajowej, stanowiącej załącznik nr 4 do obowiązujących w Agencji Zasad (polityki) rachunkowości; w wyniku kontroli nie stwierdzono, aby spowodowało to opóźnienie w zapłacie faktur; w trakcie kontroli NIK, DK ARiMR wystąpił do komórek organizacyjnych Agencji o terminowe wykonywanie czynności kontrolnych wraz z przypomnieniem o sposobie wprowadzania dokumentów źródłowych do systemu SGW Oracle e-BS;
- w przypadku trzech zapisów księgowych na łączną kwotę 12.490,17 zł, dotyczących dokumentu finansowo-księgowego nr 12/DU/05/2014, na podstawie decyzji Głównej Księgowej ARiMR dokonano w dniu 11 sierpnia 2014 r. otwarcia zamkniętego okresu księgowego obejmującego czerwiec 2014 r. w celu anulowania i ponownego wprowadzenia zapisów księgowych; powyższe spowodowane było zaksięgowaniem dokumentu z użyciem nieodpowiedniej funkcji systemu Oracle e-BS, uniemożliwiającej dokonanie korekty błędu poprzez sporządzenie dokumentów PK w bieżącym okresie³⁵; w trakcie kontroli NIK, w Agencji podjęto działania mające na celu wyeliminowanie w przyszłości tego typu zdarzeń stanowiące wystarczające zabezpieczenie przed dokonywaniem korekty zapisów księgowych w zamkniętych okresach rozrachunkowych; w dniu 8 kwietnia 2015 r. wprowadzono m.in. zmiany w Zasadach (polityki) rachunkowości, w których zobowiązano pracowników do szczegółowej weryfikacji rzetelności, prawidłowości i kompletności zapisów księgowych przed zamknięciem danego miesiąca; Prezes ARiMR poinformował, iż „wykonawca systemu (...) wykorzysta mechanizmy kontrolne systemu SGW Oracle e-BS i dostosuje istniejący raport „ARiMR-Raport zobowiązań wymagalnych na dzień”. Raport (...) zapewni pracownikom (...) po unikalnym numerze dokumentu źródłowego w odniesieniu do kombinacji segmentów konta księgowego szczegółową analizę wprowadzonych, zaksięgowanych i nie zapłaconych faktur VAT w systemie finansowo-księgowym.”;

³³ Zasady (polityka) rachunkowości zostały określone w Zarządzeniu Nr 98/2012 Prezesa ARiMR z dnia 28 grudnia 2012 r. zmienionego Zarządzeniami Prezesa Nr 58/2013 z dnia 15 października 2013 r. i Nr 74/2013 z dnia 31 grudnia 2013 r. oraz Instrukcji sporządzania, obiegu i kontroli oraz przechowywania i zabezpieczania dowodów finansowo-księgowych w ARiMR w zakresie działalności krajowej, stanowiącej załącznik nr 4 do Zasad (polityki) rachunkowości.

³⁴ MUS (Monetary Unit Sampling) – metoda statystyczna uwzględniająca prawdopodobieństwo wyboru proporcjonalne do wartości transakcji. Populacja oceniana 455.147,7 tys. zł, populacja badana 455.703 tys. zł, wartość ryzyka statystycznego 27%, próg istotności 1,5% wartości populacji ocenianej, błąd badania 0,75 prognozy istotności.

³⁵ Notatka służbowa Dyrektora Oddziału Regionalnego ARiMR w Opolu z dnia 11 sierpnia 2014 r.

– w przypadku dwóch zapisów księgowych na łączną kwotę 15.059,87 zł, administrator systemu SGW Oracle e–BS, dokonując w dniu 10 kwietnia 2014 r. testów na bazie produkcyjnej SGW Oracle e–BS (zamiast na bazie szkoleniowej) anulował zapis księgowy z dnia 10 marca 2014 r.; zapis ten został ponownie wprowadzony do systemu następnego dnia, tj. 11 kwietnia 2014 r.

W 2014 r. przeprowadzono inwentaryzację środków trwałych we wszystkich jednostkach organizacyjnych Agencji w zakresie grupy 1, 5 i 7³⁶ – budynki i lokale, specjalistyczne maszyny, urządzenia i aparaty, środki transportu. Inwentaryzacja objęła także aktywa pieniężne zgromadzone w kasie, weksle, akcje i gwarancje, aktywa pieniężne zgromadzone na rachunkach bankowych obsługujące działania ARiMR oraz zapasy materiałów biurowych, informatycznych i artykułów gospodarczych. W wyniku rozliczenia inwentaryzacji w Centrali oraz w OR ARiMR nie stwierdzono występowania niedoborów ani nadwyżek rzeczywistych w składnikach majątkowych. Inwentaryzację przeprowadzono zgodnie z wymogami art. 26 ust. 1 ustawy o rachunkowości oraz prawidłowo rozliczono w księgach rachunkowych, stosownie do art. 27 tej ustawy.

5. Wykonanie zadań

5.1. Realizacja zadań ustawowych

W 2014 r. Agencja realizowała w szczególności zadania określone w art. 4–6 ustawy o ARiMR. W ramach planu finansowego, stanowiącego załącznik do ustawy budżetowej na 2014 r., realizowała 11 zadań finansowanych z budżetu krajowego, a w ramach programów współfinansowanych z budżetu Unii Europejskiej (UE)³⁷, realizowała 54 instrumenty pomocowe, w tym działania w ramach PROW 2007–2013 i 2014–2020.

W zakresie mechanizmów krajowych, w 2014 r. dopłaty Agencji do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych na sfinansowanie części kosztów inwestycji i częściową spłatę kapitału kredytów na realizację inwestycji w gospodarstwach rolnych wyniosły 341.061 tys. zł. Dopłatami objęto m.in. 5.433 kredytów inwestycyjnych udzielonych w 2014 r. na łączną kwotę 1.555.207,2 tys. zł. Głównym celem kredytów z dopłatami ARiMR do oprocentowania oraz kredytów z częściową spłatą kapitału było zwiększenie oferty towarowej oraz lepsze dostosowanie do wymagań rynku (31% łącznej kwoty kredytów), poprawa efektywności produkcji polegającej w szczególności na zmniejszeniu kosztów wytwarzania (23% łącznej kwoty kredytów) oraz poprawa struktury agrarnej (20% łącznej kwoty kredytów).

W 2014 r., z tytułu dopłat do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych na sfinansowanie kosztów wznowienia produkcji oraz odtworzenia środków trwałych w przypadku wystąpienia szkód, ARiMR przekazała bankom środki w wysokości 24.918 tys. zł. W 2014 r. udzielono dopłat do 5.214 kredytów na kwotę 244.001,2 tys. zł, z tego do 5.198 kredytów obrotowych na kwotę 243.373,7 tys. zł i do 16 kredytów inwestycyjnych na kwotę 627,5 tys. zł.

W 2014 r. Agencja kontynuowała zadanie dotyczące finansowania lub dofinansowania ponoszonych przez producentów rolnych kosztów zbioru, transportu i unieszkodliwiania padłych zwierząt gospodarskich z gatunku bydło, owce, kozy, świnie lub konie, wypłacając 94.024 tys. zł. W 2014 r. utylizacji poddano łącznie 1.242.024 sztuk padłych zwierząt, z tego 175.489 bydła, 12.412 owiec, 3.136 kóz, 3.911 koni oraz 1.047.076 świń.

W 2014 r. Agencja kontynuowała³⁸ wypłaty ekwiwalentów dla właścicieli gruntów rolnych, którzy w latach 2002–2003 zalesili je na łącznej powierzchni około 19,5 tys. ha stosownie do ustawy z dnia 8 czerwca 2001 r. o przeznaczeniu gruntów rolnych do zalesienia³⁹. W 2014 r. wypłacono ekwiwalenty w kwocie 45.953 tys. zł do 18.698 ha upraw leśnych.

Pomoc finansowa wypłacona w 2014 r. w wysokości 139 tys. zł dla producentów rolnych, w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody spowodowane wystąpieniem powodzi, huraganu, gradu lub deszczu nawalnego w 2013 r. dotyczyła 953 ha powierzchni upraw oraz 4.400 m² powierzchni upraw w tunelach foliowych.

³⁶ Klasyfikacja Środków Trwałych (KŚT) Głównego Urzędu Statystycznego.

³⁷ Spośród realizowanych przez Agencję instrumentów wsparcia 24 mechanizmy finansowane były z udziałem środków EFRROW; 17 z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rybackiego (EFR); 13 z udziałem środków EFRG.

³⁸ Na podstawie art. 14 ust. 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej (Dz. U. z 2014 r., poz. 1613).

³⁹ Dz. U. z 2001 r. Nr 73, poz. 764 ze zm., uchylona z dniem 15 stycznia 2004 r.

W 2014 r. Agencja udzieliła 119 poręczeń spłaty kredytów studenckich na łączną kwotę 1.681 tys. zł. W 2014 r. nie wystąpiły wydatki związane z koniecznością realizacji udzielonych poręczeń (plan w tym zakresie wyniósł 22 tys. zł).

W ramach ustanowionych w 2014 r. przez Komisję Europejską tymczasowych nadzwyczajnych środków wsparcia dla producentów niektórych owoców i warzyw Agencja wypłaciła pomoc w kwocie 21.333 tys. zł dla 19.101 rolników, którzy w 2014 r. byli producentami owoców porzeczki czarnej lub owoców wiśni (do 52.031 ha upraw). W przypadku 41.963 rolników, którzy w 2014 r. byli producentami cebuli, kapusty lub jabłek wypłacono 109.988 tys. zł do 158.244 ha upraw.

Udzielono również pomocy finansowej rolnikom, którzy w 2014 r. ponieśli szkody w uprawach rolnych wyrządzonych przez dziki. Wsparcie w wysokości 1.034 tys. zł otrzymało 440 rolników spośród 579 ubiegających się o wsparcie, do 1.217 ha upraw.

W 2014 r. Agencja kontynuowała zadania w zakresie pomocy finansowej dla producentów rolnych, w których gospodarstwach powstały szkody spowodowane przez ujemne skutki przezimowania w okresie zimowym 2011/2012. Z tego tytułu wypłacono pomoc w wysokości 1 tys. zł do 8 ha upraw.

Agencja posiadała, według stanu na 31 grudnia 2014 r., akcje sześciu spółek tworzących rynki hurtowe, w tym jednej w likwidacji. Udział ARiMR w kapitale zakładowym spółek wynosił od 29,9% do 62,2%. Z tytułu posiadanych akcji, ARiMR w 2014 r. otrzymała 1.137,1 tys. zł dywidendy. Do końca 2014 r. dokonano nieodpłatnego przeniesienia na rzecz Skarbu Państwa posiadanych akcji w siedmiu spółkach akcyjnych. Nadzór właścicielski sprawowany był poprzez udział przedstawiciela ARiMR w walnych zgromadzeniach oraz udział członków rekomendowanych przez Prezesa ARiMR w pracach rad nadzorczych.

Ponadto w 2014 r. ARiMR prowadziła rejestr zwierząt gospodarskich oznakowanych, stosownie do ustawy z dnia 2 kwietnia 2004 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt⁴⁰ (system IRZ). Baza danych systemu IRZ stanowiła narzędzie nadzoru służb weterynaryjnych nad systemem identyfikacji i rejestracji zwierząt gospodarskich oznakowanych w Polsce. Wykorzystywana była również jako baza referencyjna dla różnych płatności WPR, a także weryfikacji wymagań wynikających z zasady wzajemnej zgodności⁴¹.

Agencja odpowiedzialna była również za funkcjonowanie systemu identyfikacji działek rolnych (LPIS), pełniącego rolę bazy referencyjnej dla większości działań pomocowych obsługiwanych przez ARiMR. Prowadzona przez ARiMR cyfrowa ortofotomapa (warstwa referencyjna systemu LPIS) służyła kompleksowej ocenie powierzchni kwalifikowalnej do płatności w ramach działki referencyjnej.

W 2014 r. Agencja kontynuowała działania informacyjno-promocyjne z zakresu Wspólnej Polityki Rolnej i udzielania krajowej pomocy dla rolnictwa, terenów wiejskich i przetwórstwa. Prowadzone działania miały na celu upowszechnianie wiedzy na temat założeń WPR po 2013 r., w tym kwestii dotyczących kształtu PROW 2014–2020.

Wydatki w układzie zadaniowym

W budżecie zadaniowym na 2014 r. w ramach funkcji 21 *Polityka rolna i rybacka* Agencja realizowała 17 działań ujętych w ramach trzech zadań i sześciu podzadań, a w ramach funkcji 22 *Planowanie strategiczne oraz obsługa administracyjna i techniczna* realizowała – 27 działań ujętych w siedmiu podzadaniach i trzech zadaniach. W ramach funkcji 21 *Polityka rolna i rybacka* – Agencja realizowała pięć działań w ramach jednego zadania i podzadania. Podzadania i działania ujęte w planowanych wydatkach w układzie zadaniowym oraz treść ich celów odzwierciedlały priorytety i obszar działalności Agencji określone w ustawie o ARiMR.

W rocznym sprawozdaniu Rb–BZ2 z wykonania planu finansowego ARiMR w układzie zadaniowym w 2014 r. wykazano zrealizowane wydatki w kwocie 1.698.249 tys. zł, tj. w wysokości 95,8% planu po zmianach (1.773.564 tys. zł). Wykonanie wydatków w układzie zadaniowym na niższym poziomie niż planowano, wynikało przede wszystkim z niższego wykonania planu finansowego Agencji w ramach funkcji 22. Na koniec 2014 r., w przypadku pięciu z siedmiu zadań realizowanych przez Agencję założone wartości mierników zostały osiągnięte na planowanym poziomie. W przypadku dwóch zadań: Wspieranie rybactwa śródlądowego i rybactwa morskiego (21.6.W), a także Realizacja Wspólnej Polityki Rolnej oraz pomocy krajowej (21.7.W), wartości planowanych mierników przekroczone odpowiednio o 2,4 % i 0,4%.

⁴⁰ Dz. U. z 2008 r. Nr 204, poz. 1281 ze zm.

⁴¹ Zasada wzajemnej zgodności (ang. cross-compliance), czyli wymogi dotyczące ochrony środowiska, dobrej kultury rolnej, bezpieczeństwa żywności oraz dobrostanu zwierząt, które powinny zostać spełnione przez beneficjentów ubiegających się o wsparcie w ramach Wspólnej Polityki Rolnej.

W 2014 r. departamenty merytoryczne ARiMR monitorowały realizację planu finansowego w układzie zadaniowym. Na podstawie danych przekazywanych przez departamenty sporządzono okresowe (kwartalne i półroczne), a także roczną informację o stopniu wykonania poszczególnych mierników w ramach działań, podzadań i zadań realizowanych przez Agencję.

5.2. Rozliczenie dotacji otrzymanych przez Agencję

W 2014 r. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi przyznał Agencji dotacje celowe w kwocie ogółem 754.273 tys. zł w ramach następujących umów:

- z dnia 7 stycznia 2014 r. na realizację zadań określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 2009 r. w sprawie realizacji niektórych zadań ARiMR⁴², zgodnie z którą Agencji przyznano kwotę 48.712 tys. zł; aneksami do umowy zwiększono wielkość dotacji do 643.285 tys. zł; Agencja wydatkowała 638.451 tys. zł, tj. 99,2% planowanych środków; niewykorzystane środki w kwocie 4.833,7 tys. zł terminowo zwrócono w dniu 15 stycznia 2015 r. na rachunek MRiRW; rozliczenie dotacji zostało zatwierdzone przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w dniu 27 stycznia 2015 r.;
- z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielenia dotacji celowej na wykonanie zadań z zakresu inwestycji i zakupów inwestycyjnych na wysokości 143.833 tys. zł na wydatki obejmujące m.in.: przebudowę lokali, budowę i aktualizację LPIS oraz budowę i rozbudowę systemów informatycznych ARiMR, do której zawarto 10 aneksów; zmniejszono do 87.388 tys. zł wysokość planowanej dotacji; Agencja wydatkowała ogółem 85.457 tys. zł, tj. 97,8% planowanych środków; niewykorzystaną kwotę dotacji 1.931,4 tys. zł terminowo zwrócono na rachunek MRiRW; rozliczenie dotacji zostało zatwierdzone przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w dniu 28 stycznia 2015 r.;
- z dnia 25 kwietnia 2014 r. w sprawie udzielenia dotacji celowej na realizację zadania pn. Wykonywanie zadań Instytucji Zarządzającej w zakresie wdrażania osi priorytetowej 1, 2 i 3 PO „Zrównoważony rozwój (...)” Agencji przyznano kwotę dotacji w wysokości 5.600 tys. zł; Agencja wydatkowała ogółem 5.599 tys. zł, tj. 99,9% planowanych wydatków; niewykorzystane środki w kwocie 723,72 zł zostały terminowo zwrócone w dniu 14 stycznia 2015 r.; rozliczenie dotacji zostało zatwierdzone przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w dniu 13 lutego 2015 r.;
- z dnia 25 czerwca 2014 r. na realizację części zadań wynikających z art. 4 ust. 2 oraz art. 6 ust. 1 pkt 3 i ust. 2 ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013⁴³, w celu wsparcia procesu wdrażania PROW na lata 2007–2013 oraz w celu realizacji zadań agencji płatniczej; Agencja otrzymała 18.000 tys. zł i wykorzystała 100% środków; rozliczenie dotacji zostało zatwierdzone przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w dniu 14 października 2014 r.

Dotacje te zostały wykorzystane w łącznej wysokości 747.507 tys. zł.

Z przekazanej ARiMR w 2014 r. dotacji podmiotowej w kwocie 935.040 tys. zł na bieżące funkcjonowanie, wykorzystano 929.924 tys. zł (99,5%), a niewykorzystaną kwotę (5.116,5 tys. zł) zwrócono terminowo na rachunek wydatków MRiRW w dniu 30 stycznia 2015 r.

Ponadto w trybie ustawy o uruchamianiu środków na WPR, na realizację programów finansowanych lub współfinansowanych ze środków UE Agencja otrzymała środki finansowe od Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi pochodzące z części budżetowej 33 – Rozwój wsi:

- na finansowanie I filara WPR w kwocie 13.655.347 tys. zł, z tego wydatkowano 13.654.662 tys. zł, a 685 tys. zł w terminie zwrócono na rachunek Ministerstwa Finansów;
- na współfinansowanie krajowe I filara WPR w kwocie 1.560.015 tys. zł, z tego wydatkowano 1.559.997 tys. zł, a 18 tys. zł w terminie zwrócono na rachunek MRiRW;
- na finansowanie PROW 2007–2013 w kwocie 7.236.630 tys. zł, z tego wydatkowano 7.235.696 tys. zł, a 934 tys. zł w terminie zwrócono na rachunek Ministerstwa Finansów;

⁴² Dz. U. Nr 22, poz. 121 ze zm., obowiązujące do dnia 14 lutego 2015 r.

⁴³ Dz. U. z 2013, poz. 173 ze zm.

- na współfinansowanie krajowe PROW 2007–2013 w kwocie 1.671.475 tys. zł, z tego wydatkowano 1.671.441 tys. zł, a 34 tys. zł w terminie zwrócono na rachunek MRiRW;
- na finansowanie PROW 2014–2020 w kwocie 420.555 tys. zł, z tego wydatkowano 420.331 tys. zł, a 224 tys. zł w terminie zwrócono na rachunek Ministerstwa Finansów;
- na współfinansowanie krajowe PROW 2014–2020 w kwocie 240.385 tys. zł, z tego wydatkowano 240.258 tys. zł, a 127 tys. zł w terminie zwrócono na rachunek MRiRW.

Na płatności w ramach PO „Zrównoważony rozwój (...)” ARiMR otrzymała w 2014 r. środki z części budżetowej 62 – Rybołówstwo, której dysponentem był Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi:

- w części dotyczącej wydatków unijnych finansowanych z EFR w kwocie 538.970 tys. zł, z tego zrealizowano płatności na kwotę 527.618 tys. zł, a 11.352 tys. zł w terminie zwrócono na rachunek Ministerstwa Finansów;
- na współfinansowanie krajowe PO „Zrównoważony rozwój (...)” w kwocie 182.026 tys. zł, z tego wydatkowano 178.134 tys. zł, a 3.892 tys. zł w terminie zwrócono na rachunek MRiRW.

Łącznie ARiMR wydatkowała poza planem finansowym środki otrzymane z budżetu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, pochodzące z budżetu krajowego i budżetu środków europejskich w wysokości 25.488.137 tys. zł.

6. Programy współfinansowane ze środków Unii Europejskiej

W 2014 r. ARiMR realizowała zadania w ramach programów finansowanych lub współfinansowanych ze środków UE jako: akredytowana agencja płatnicza w zakresie uruchamiania środków pochodzących z EFRG i EFRROW⁴⁴, podmiot wdrażający 15 działań PROW 2007–2013⁴⁵ oraz instytucja pośrednicząca w zakresie realizacji osi 1, 2 i 3, a także agencja płatnicza PO „Zrównoważony rozwój (...)”⁴⁶. W 2014 r. Agencja realizowała płatności ze środków przewidzianych w ramach nowej perspektywy finansowej 2014–2020 na PROW 2014–2020⁴⁷.

Przepis art. 10 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.⁴⁸ stanowi, że wydatki w ramach EFRROW i EFRG mogą zostać objęte finansowaniem unijnym, tylko jeżeli zostały dokonane przez akredytowane agencje płatnicze. Zakres udzielonej ARiMR akredytacji określono w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 9 listopada 2006 r., zgodnie z którym akredytacja obejmowała obsługę pomocy finansowej w zakresie m.in. PROW 2007–2013. W myśl art. 41 ust. 1 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 907/2014 z dnia 11 marca 2014 r.⁴⁹, w przypadku gdy agencja płatnicza została akredytowana zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 1209/2005⁵⁰, nie ma konieczności poddawania agencji płatniczej ponownym badaniom akredytacyjnym.

⁴⁴ Na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 9 listopada 2006 r. w sprawie przyznania Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa akredytacji agencji płatniczej w zakresie uruchamiania środków pochodzących z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji oraz Europejskiego Funduszu Rolniczego Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. U. Nr 204, poz. 1506 ze zm.), zwane dalej rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 9 listopada 2006 r. o akredytacji.

⁴⁵ Na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013.

⁴⁶ Na podstawie art. 5 ust. 1 pkt 1 oraz art. 21 ustawy z dnia 3 kwietnia 2009 r. o wspieraniu zrównoważonego rozwoju sektora rybackiego z udziałem Europejskiego Funduszu Rybackiego (Dz. U. Nr 72, poz. 619 ze zm.).

⁴⁷ Były to płatności w ramach działania „Płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami” PROW 2014–2020, jako zobowiązania z tytułu działania „Wspieranie gospodarowania na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania” (ONW) PROW 2007–2013, dla którego został wyczerpany limit określony na lata 2007–2013. Zapewniono w ten sposób płynną realizację płatności na rzecz beneficjentów wyżej wymienionych działań, zgodnie z przepisami przejściowymi, tj. rozporządzeniem (UE) nr 1310/2013 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającym niektóre przepisy przejściowe w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz zmieniającym rozporządzenie (UE) nr 1305/2013 Parlamentu Europejskiego i Rady w zakresie środków i ich rozdziału w odniesieniu do roku 2014, a także i zmieniającym rozporządzenie Rady (WE) nr 73/2009 oraz rozporządzenia (UE) nr 1307/2013, (UE) nr 1306/2013 i (UE) nr 1308/2013 Parlamentu Europejskiego i Rady w zakresie ich stosowania w roku 2014.

⁴⁸ Rozporządzenie w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 352/78, (WE) nr 165/94, (WE) nr 2799/98, (WE) nr 814/2000, (WE) nr 1290/2005 i (WE) nr 485/2008 (Dz. Urz. UE L 347 z 20 grudnia 2013 r., s. 549 ze zm.).

⁴⁹ Uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 w odniesieniu do agencji płatniczych i innych organów, zarządzania finansami, rozliczania rachunków, zabezpieczeń oraz stosowania euro (Dz. Urz. UE L 255 z 28 sierpnia 2014 r., s. 18 ze zm.).

⁵⁰ Z dnia 21 czerwca 2005 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej (Dz. Urz. UE L 209 z 11 sierpnia 2005 r., s. 1 ze zm., uchylone z dniem 31 grudnia 2014 r.).

Zgodnie z art. 191 ust. 1 ufp, ARiMR przekazywała do MRiRW – w ustawowym terminie do 5 dnia każdego miesiąca – zbiorcze harmonogramy wydatków dla PO „Zrównoważony rozwój (...)”. Harmonogramy wydatków wynikających z podpisanych umów i decyzji były sporządzane na podstawie danych otrzymywanych z jednostek autoryzujących płatność w ramach osi 1–3 Programu, tj. Departament Wsparcia Rybactwa w ARiMR i OR ARiMR.

Agencja przekazywała do MRiRW kwartalne prognozy wydatków w ramach programów współfinansowanych z UE, tj. Wspólnej Polityki Rolnej, w tym PROW 2007–2013, a także PO „Zrównoważony rozwój (...)”, w podziale na poszczególne miesiące kwartału, w terminie do 12 dnia miesiąca poprzedzającego pierwszy miesiąc kwartału, którego prognoza dotyczyła. Prognozy te były przygotowywane przez Departament Finansowy ARiMR na podstawie założeń do prognoz wydatków sporządzonych przez departamenty odpowiedzialne za wdrażanie poszczególnych działań w ramach wyżej wymienionych programów unijnych.

Środki na realizację programów finansowanych lub współfinansowanych ze środków UE i z budżetu krajowego nie były ujmowane w planie finansowym Agencji stanowiącym załącznik do ustawy budżetowej – zgodnie z § 2 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 stycznia 2009 r. w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Na realizację powyższych programów w 2014 r. wydatkowano łącznie 25.585.889,7 tys. zł netto⁵¹, z tego ze środków unijnych – 21.921.098,7 tys. zł oraz ze środków krajowych – 3.664.791 tys. zł. I tak na:

- I filar WPR – 15.221.911,7 tys. zł (13.661.940,5 tys. zł środki unijne i 1.559.971,2 tys. zł środki krajowe),
- PROW 2007–2013 – 8.939.124,6 tys. zł (7.267.696,3 tys. zł środki unijne i 1.671.428,3 tys. zł środki krajowe),
- PROW 2014–2020 – 660.621,2 tys. zł (420.351,9 tys. zł środki unijne i 240.269,3 tys. zł środki krajowe),
- PO „Zrównoważony rozwój (...)” – 764.232,2 tys. zł (571.110 tys. zł środki unijne i 193.122,2 tys. zł środki krajowe).

Szczegółową realizację wydatków w ramach poszczególnych mechanizmów finansowanych i współfinansowanych ze środków unijnych przedstawiają załączniki 3–8 do Informacji.

6.1. I filar WPR

W 2014 r., w ramach I filara WPR wydatkowano⁵²:

1. Na płatności bezpośrednie – 12.927.570,1 tys. zł, (12.927.544,4 tys. zł ze środków unijnych i 25,7 tys. zł ze środków krajowych), z tego na:
  - Jednolitą Płatność Obszarową (JPO) – 11.793.030,4 tys. zł,
  - oddzielną płatność z tytułu cukru – 581.725 tys. zł,
  - oddzielną płatność z tytułu owoców i warzyw – 24.986,2 tys. zł,
  - przejściową płatność z tytułu owoców miękkich – 13,9 tys. zł,
  - oddzielną płatność z tytułu owoców miękkich – 55.979,7 tys. zł,
  - wsparcie specjalne (środki unijne) – 471.834,9 tys. zł, z tego na: specjalną płatność obszarową do powierzchni upraw roślin strączkowych i motylkowatych drobnonasiennych – 125.653,4 tys. zł, płatność do krów – 191.597,1 tys. zł; płatność do owiec – 10.143,3 tys. zł, płatność do surowca tytoniowego Virginia – 76.909 tys. zł, płatność do surowca tytoniowego Burley – 34.869,8 tys. zł, płatność do tytoniu grupa łączona III i IV – 8.358 tys. zł oraz pomoc bezpośrednią związaną z wielkością produkcji – 24.304,3 tys. zł.
2. Na Uzupełniające Płatności Obszarowe (UPO) – 1.194.030,8 tys. zł (1.194.028,6 tys. zł ze środków krajowych oraz 2,2 tys. zł ze środków unijnych), z tego:
  - płatności zwierzęce – 265.214,4 tys. zł,
  - płatności do chmielu – 2.505 tys. zł,
  - płatności do innych roślin – 709.103,3 tys. zł,

⁵¹ Wydatki netto w 2014 r. stanowiły środki pieniężne wypłacone beneficjentom w formie przelewu przez ARiMR ze środków budżetowych otrzymanych od Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, w tym dotacji celowych i zwrotów środków dokonanych przez beneficjentów. W kwocie wydatków netto nie uwzględniono płatności w formie kompensat i sankcji wieloletnich oraz budżetu jednostek samorządu terytorialnego (JST) szczebla regionalnego, lokalnego i innych środków publicznych.

⁵² Kwoty netto.

- płatności niezwiązane do skrobi – 26.848,6 tys. zł,
- płatności dla producentów surowca tytoniowego – 190.359,5 tys. zł.

W ramach systemów wsparcia bezpośredniego w 2014 r. Agencja obsługiwała wnioski o przyznanie płatności z kampanii 2013 roku i 2014 roku. Według stanu na dzień 31 grudnia 2014 r. w ramach kampanii 2014 roku wydano 869.349 decyzji i postanowień w sprawie przyznania płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, co stanowiło 64,2% wszystkich obsługiwanych wniosków (1.353.264), przy czym w trakcie wydawania było 279.749 decyzji dotyczących wniosków, dla których naliczono płatności, a w obsłudze pozostawało 204.166 wniosków o przyznanie płatności, w tym wnioski wymagające weryfikacji po kontroli na miejscu oraz wnioski, wobec których trwało postępowanie administracyjne. W 2014 r. z możliwości składania przez Internet wniosków o przyznanie płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego skorzystało 2.410 beneficjentów, tj. o 623 więcej niż w 2013 r.

Poprzez systemy wsparcia bezpośredniego w 2014 r. przyznano płatności do 14.473.686,3 ha w ramach JPO, do 2.730.254,4 ha w ramach UPO, do 489.321,9 ha w ramach UPO – płatności zwierzęcych i do chmielu, do 153.574,8 ton w ramach płatności uzupełniających dla producentów surowca tytoniowego i w zakresie produkcji ziemniaka skrobiowego, do 187.960,7 ton w ramach oddzielnej płatności z tytułu owoców i warzyw, do 31.315,1 ha w ramach oddzielnej płatności z tytułu owoców miękkich, do 13.639.144,9 ton w ramach oddzielnej płatności z tytułu cukru, do 263.670,3 ha w ramach wsparcia specjalnego (płatność do powierzchni upraw roślin strączkowych i motylkowatych drobnonasiennych), do 375.545 sztuk krów i owiec w ramach wsparcia specjalnego (płatność do krów i owiec), do 16.685,5 ton w ramach wsparcia specjalnego (płatność do surowca tytoniowego).

3. W ramach wspólnych rynków owoców i warzyw – 1.099.962,1 tys. zł (365.916,9 tys. zł ze środków krajowych oraz 734.045,2 tys. zł ze środków unijnych).

W 2014 r. o przyznanie pomocy finansowej wnioskowało 203 wstępnie uznane grupy producentów owoców i warzyw. Wydano 351 decyzji dla 195 grup, przyznając pomoc w łącznej kwocie 1.096.282,9 tys. zł, z tego na finansowanie: kosztów związanych z utworzeniem grupy producentów i prowadzeniem działalności administracyjnej – 48.915,8 tys. zł oraz części kwalifikowanych kosztów inwestycji ujętych w zatwierdzonym planie dochodzenia do uznania – 1.047.367,1 tys. zł. Ponadto w 2014 r. o przyznanie pomocy finansowej na dofinansowanie z tytułu realizacji programu operacyjnego wnioskowało pięć uznanych organizacji producentów owoców i warzyw. W 2014 r. w ramach 17 decyzji przyznano wsparcie pięciu organizacjom, w wysokości ogółem 3.679,2 tys. zł, wypłacone ze środków unijnych.

4. W ramach rynku rybołówstwa i akwakultury – 348,7 tys. zł (całość ze środków unijnych).

W 2014 r. trzy organizacje producentów rybnych złożyły wnioski o przyznanie pomocy finansowej z tytułu przygotowania programu operacyjnego. Wydano pięć decyzji przyznających płatność w wysokości 348,7 tys. zł.

6.2. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007–2013

W 2014 r. Agencja wdrażała 15 działań PROW 2007–2013⁵³. Część zadań była kontynuacją instrumentów wdrażanych w latach 2004–2006, tj. w ramach Planu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2004–2006, a także Sektorowego Programu Operacyjnego (SPO) „Restrukturyzacja i Modernizacja Sektora Żywnościowego oraz Rozwój Obszarów Wiejskich 2004–2006”.

W 2014 r. (w ramach PROW 2007–2013) złożono 903.659 wniosków o przyznanie pomocy, zawarto i wydano 579.739 umów i decyzji oraz zrealizowano 1.527.978 płatności na kwotę netto 8.939.124,6 tys. zł, z tego 7.267.696,3 tys. zł ze środków unijnych (EFRROW) oraz 1.671.428,3 tys. zł ze środków krajowych. W 2014 r. wydatki brutto⁵⁴ w ramach PROW 2007–2013 wyniosły ogółem 9.729.235,8 tys. zł, z tego 7.271.033,6 tys. zł ze środków unijnych i 2.458.202,2 tys. zł ze środków krajowych.

⁵³ Osiem działań wdrażały w ramach działań delegowanych: samorządy województw (sześć działań) oraz po jednym – Fundacja Programów Pomocy dla Rolnictwa (FAPA) i Agencja Rynku Rolnego (ARR) – art. 6 ustawy o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013.

⁵⁴ Wydatki brutto obejmują źródła finansowania krajowego, budżet JST (szczebla regionalnego i lokalnego), inne środki publiczne oraz płatności w formie kompensat i sankcji wieloletnich.

Narastająco do końca 2014 r. (w ramach PROW 2007–2013) złożono 7.245.189 wniosków o przyznanie pomocy na kwotę 86.324.134,6 tys. zł, co stanowiło 119,7% limitu finansowego dla całego Programu. Zawarto i wydano 6.540.508 umów i decyzji na łączną kwotę 72.233.280,8 tys. zł, tj. 100,2% limitu. Zrealizowano płatności na kwotę 61.726.057,2 tys. zł (85,6% limitu), w tym ze środków UE – 46.551.065,8 tys. zł.

Główne efekty rzeczowe realizacji PROW 2007–2013 (narastająco do końca 2014 r.) przedstawiają się następująco:

- wypłacono 1.819.525 tys. zł dla 25.403 młodych rolników na rozpoczęcie działalności rolniczej;
- producenci rolni oraz posiadacze lasów skorzystali z 162.171 usług doradczych;
- zrealizowano 60.254 operacji finansowych, w wyniku których zakupiono sprzęt ruchomy i maszyny oraz wybudowano lub zmodernizowano budynki gospodarcze; operacje te zostały zrealizowane w 48.638 gospodarstwach;
- udzielono pomocy gospodarstwom zniszczonym w następstwie wystąpienia klęsk żywiołowych o łącznej powierzchni 84.068,63 ha użytków rolnych; pomoc przeznaczono na zakup maszyn, urządzeń lub wyposażenia służącego produkcji rolnej, budowę, przebudowę lub remont budynków i budowli wykorzystywanych do produkcji rolnej, odtwarzanie lub wyposażanie powierzchni sadów lub plantacji wieloletnich, zakup lub budowę elementów infrastruktury technicznej wpływających bezpośrednio na warunki prowadzenia działalności rolniczej;
- wypłacono środki dla 19.074 producentów rolnych wytwarzających produkty rolne w ramach wspólnotowych i krajowych systemów jakości żywności; szacuje się, że wartość produkcji z uznanymi symbolami lub normami jakości żywności wyniosła 193.259,3 tys. zł;
- wsparciem objęto 907.221 gospodarstw rolnych znajdujących się na gruntach wyznaczonych jako obszary o niekorzystnych warunkach gospodarowania; średnia kwota wsparcia na gospodarstwo wyniosła 10,8 tys. zł, natomiast na hektar powierzchni użytków rolnych – 189,27 zł; wsparciem objętych zostało 8.455.192,8 ha użytków rolnych;
- na podstawie decyzji przyznających płatność rolnośrodowiskową dla złożonych wniosków w ramach PROW 2007–2013 oraz wniosków kontynuacyjnych w ramach PROW 2004–2006, które przeszły w ciężar budżetu PROW 2007–2013, wsparciem objęta została powierzchnia 4.711.439,9 ha użytków rolnych, (wielkość fizycznego obszaru objętego wsparciem rolnośrodowiskowym wyniosła 3.892.133,5 ha) oraz średnioroczna liczba zwierząt w gospodarstwach – 87.073,48 sztuk;
- na podstawie decyzji przyznających płatność na zalesianie dla złożonych wniosków w ramach PROW 2007–2013 oraz wniosków kontynuacyjnych w ramach PROW 2004–2006, które przeszły w ciężar budżetu PROW 2007–2013, wydano decyzje przyznające pomoc na zalesienie łącznej powierzchni 75.193 ha;
- zrealizowano 311 operacji finansowych dotyczących odtworzenia lasów na powierzchni 45.248,4 ha i działań zapobiegawczych, związanych z przeciwdziałaniem zagrożeniu pożarowemu w lasach o powierzchni 368.657,2 ha;
- zrealizowano 10.034 operacje finansowe dotyczące udzielenia pomocy podmiotom z tytułu inwestycji związanych z tworzeniem lub rozwojem mikroprzedsiębiorstw; średnia całkowita wartość inwestycji zrealizowanych przez mikroprzedsiębiorstwa, które otrzymały pomoc wyniosła 462,2 tys. zł; w mikroprzedsiębiorstwach, którym udzielono pomocy odnotowano w pierwszym roku po realizacji płatności końcowych wzrost łącznej wartości dodanej brutto ze wspieranej działalności o 574.038,3 tys. zł; ponadto beneficjenci działania utworzyli 15.206 miejsc pracy na obszarach wiejskich;
- zrealizowano 3.311 operacji finansowych dotyczących usług dla gospodarki i ludności wiejskiej, dzięki którym: wybudowano 18,8 tys. km sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, wykonano 42.781 sztuk kanalizacji zagrodowych, wybudowano 485 oczyszczalni ścieków, utworzono system zbioru, segregacji i wywozu odpadów komunalnych, który umożliwia zagospodarowanie 251,8 tys. ton śmieci, stworzono możliwość wytwarzania 151,7 MW energii ze źródeł odnawialnych, w szczególności z wiatru, wody, energii geotermalnej, słońca, biogazu albo biomasy, wybudowano lub zmodernizowano 180 targowisk;
- beneficjenci działania „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej” utworzyli 10.555 pozarolniczych miejsc pracy na obszarach wiejskich, z tego: 9.101 stałych oraz 1.454 sezonowe;
- wybudowano i zmodernizowano m.in. 6.870 budynków pełniących funkcje rekreacyjne, sportowe i społeczno-kulturalne, w tym świetlice, domy kultury, z wyłączeniem szkół, przedszkoli i żłobków, 4.941 obiektów: sportowych, placów zabaw, miejsc rekreacyjnych przeznaczonych do użytku publicznego, 1.844 obiektów

małej architektury, a także tereny zielone, parki i inne miejsca wypoczynku – 615 sztuk, ścieżki rowerowe, szlaki turystyczne o łącznej długości – 709,5 km, zbiorniki i cieki wodne w celu rekreacji lub poprawy estetyki miejscowości – 198 sztuk.

Kwota zadeklarowanych przez ARiMR wydatków unijnych (według deklaracji rocznych 2008–2014 oraz kwartalnej deklaracji wydatków w ramach EFRROW za okres 16 października 2014 r. – 31 grudnia 2014 r.) poniesionych do dnia 31 grudnia 2014 r. wyniosła 12.169.608,4 tys. euro⁵⁵, co stanowiło 90,8% limitu środków UE określonego w tabeli finansowej Programu w wysokości 13.398.928,2 tys. euro.

Alokacja 2007–2012 w kwocie 11.547.781,9 tys. euro, z uwzględnieniem zadeklarowanych wydatków i zaliczki, zrealizowana została w 105,4% i spełniono zasadę n+2⁵⁶.

Szczegółową realizację finansową PROW 2007–2013 w 2014 r. i narastająco do końca 2014 r. przedstawiają odpowiednio załączniki 4 i 5 do Informacji.

6.3. Program Operacyjny „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007–2013”

W 2014 r., na podstawie umowy zawartej w dniu 26 czerwca 2009 r. z Ministrem Rolnictwa i Rozwoju Wsi⁵⁷, ARiMR realizowała jako Instytucja Pośrednicząca zadania związane z wdrażaniem PO „Zrównoważony rozwój (...)” odnośnie do trzech osi priorytetowych⁵⁸: 1 – Środki na rzecz dostosowania floty rybackiej, 2 – Akwakultura, rybołówstwo śródlądowe, przetwórstwo i obrót produktami rybołówstwa i akwakultury, 3 – Środki służące wspólnemu interesowi oraz sposób ich wykonywania.

W 2014 r. w ramach osi 1–3 PO „Zrównoważony rozwój (...)” zostało złożonych 227 wniosków o dofinansowanie na kwotę 262.100,5 tys. zł oraz zawarto i podpisano 573 umowy oraz wydano decyzje na kwotę 70.755,3 tys. zł. Złożono 913 wniosków o płatność na kwotę 325.534,2 tys. zł oraz zrealizowano 5.878 płatności netto na kwotę 347.473,7 tys. zł, z tego 257.230 tys. zł ze środków unijnych i 90.243,7 tys. zł ze środków krajowych. W 2014 r. wydatki brutto w ramach osi 1–3 PO „Zrównoważony rozwój (...)” wyniosły ogółem 347.478,6 tys. zł, z tego 257.233,7 tys. zł ze środków unijnych i 90.244,9 tys. zł ze środków krajowych.

Narastająco do końca 2014 r. w ramach osi 1–3 PO „Zrównoważony rozwój (...)” złożono 11.514 wniosków o dofinansowanie na kwotę 6.392.193,7 tys. zł, zawarto i podpisano 8.790 umów oraz wydano decyzje na kwotę 2.769.294 tys. zł. Zrealizowano 33.091 płatności brutto na kwotę 2.708.898,4 tys. zł, z tego 2.033.239,3 tys. zł ze środków unijnych i 675.659,1 tys. zł ze środków krajowych.

Do końca 2014 r. w ramach osi 1–5 Programu złożono 21.353 wnioski o dofinansowanie na kwotę 8.418.028,7 tys. zł (205,9% limitu finansowego dla całego Programu), zawarto i podpisano 14.332 umów oraz wydano decyzje na kwotę 3.954.780,4 tys. zł (96,7% limitu). Zrealizowanych zostało 40.870 płatności brutto na kwotę 3.817.647,8 tys. zł (93,4% limitu)⁵⁹.

Główne efekty rzeczowe realizacji (narastająco do końca 2014 r.) PO „Zrównoważony rozwój (...)” to:

- trwale wycofanie z połowów 78 jednostek rybackich (zełomowanie albo przekwalifikowanie jednostki na inną, niż rybacka działalność), przez co zmniejszono pojemność brutto (GT) o 5.216,8 i moc całkowitą (kW) o 15.569,4 polskiej floty rybackiej;

⁵⁵ Z uwzględnieniem otrzymanej zaliczki z KE w kwocie 926.102,7 tys. euro.

⁵⁶ Zasada n+2 jest jedną z podstawowych reguł zarządzania finansowego funduszami pomocowymi Unii Europejskiej, a jej celem jest motywowanie Państw Członkowskich do sprawnego wydatkowania alokowanych środków pomocowych. W praktyce oznacza to, że wydatki z alokacji 2007–2012 winny być zadeklarowane do końca 2014 r., aby nie utracić refundacji z KE.

⁵⁷ Stosownie do rozdz. VIII pkt 1.2. załącznika do obwieszczenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 7 lipca 2009 r. w sprawie Programu Operacyjnego „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007–2013” (M.P. Nr 51, poz. 739 ze zm.).

⁵⁸ Zadania instytucji pośredniczącej dla osi 4 – Zrównoważony rozwój obszarów zależnych od rybactwa realizowały samorządy województw, a dla osi 5 – Pomoc techniczna, FAPA.

⁵⁹ Na podstawie wytycznych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 marca 2011 r. i 23 kwietnia 2012 r. samorządy województw oraz FAPA, upoważniły ARiMR do wystawiania zleceń płatności. W 2014 r., w zakresie osi 4–5 Agencja wypłaciła ze środków krajowych i unijnych 416.758,6 tys. zł netto, z tego samorządom województw przekazano kwotę 370.376,8 tys. zł, FAPA oraz MRiRW kwotę 46.381,8 tys. zł. Do końca 2014 r. w ramach PO „Zrównoważony rozwój (...)” Agencja, w ramach osi 4–5, dokonała wypłat ze środków krajowych i unijnych w łącznej kwocie brutto 1.108.749,3 tys. zł, z tego na realizację osi 4 – 970.861,2 tys. zł oraz osi 5 – 137.888,1 tys. zł.

- przekazanie armatorom i członkom załóg jednostek rybackich 397.014 tys. zł z tytułu tymczasowego zaprzestania działalności połowowej oraz zmodernizowanie 328 jednostek rybackich;
- wypłacenie 27.058,7 tys. zł na rzecz 509 beneficjentów, w ramach wcześniejszych emerytur oraz przeszkolenie 26 rybaków;
- 190 zakładów przetwórczych otrzymało wsparcie w wysokości 511.711,8 tys. zł na rozwój i modernizację przedsiębiorstw;
- 249 gospodarstw rybackich otrzymało wsparcie w wysokości 249.793,8 tys. zł na rozwój i modernizację swoich przedsiębiorstw;
- 551 gospodarstw rybackich uzyskało pomoc w kwocie 321.290,8 tys. zł na działanie dotyczące wsparcia wykorzystania tradycyjnych lub przyjaznych środowisku praktyk i technik w chowie i hodowli ryb;
- zmodernizowanie 10 portów rybackich oraz sześć przystani i miejsc wyładunku.

Wykorzystanie środków EFR, według danych przekazanych do Komisji Europejskiej do końca 2014 r., wyniosło 619.342,4 tys. euro, co stanowiło 84,4% limitu środków EFR ustalonego w PO „Zrównoważony rozwój (...)” (w wysokości 734.092,6 tys. euro) oraz 101,9% limitu środków przeznaczonych na realizację tego Programu w okresie 2007–2012 (607.762,3 tys. euro). Została zatem spełniona zasada n+2.

Szczegółową realizację PO „Zrównoważony rozwój (...)” w 2014 r. i narastającą do końca 2014 r. przedstawiają załączniki 6 i 7 do Informacji.

Należności z tytułu zadań realizowanych w ramach programów finansowanych z udziałem środków unijnych

Na koniec 2014 r. należności brutto z tytułu realizacji zadań w ramach programów finansowanych z udziałem środków unijnych wyniosły 569.441,6 tys. zł⁶⁰ i były wyższe o 228.884,5 tys. zł (o 67,2%) w porównaniu do stanu tych należności na koniec 2013 r. (340.557,1 tys. zł). Wzrost należności dotyczył: WPR o 223.112,3 tys. zł (o 107,4%), PO „Zrównoważony rozwój (...)” o 1.889,2 tys. zł (o 38,3%), oraz funduszy strukturalnych 2004–2006 o 4.188,4 tys. zł (o 3,8%).

Wzrost stanu należności w ramach WPR spowodowany był zarejestrowaniem w księgach rachunkowych jednego dłużnika, dla którego wartość należności głównej stanowiła 48% kwoty należności głównej w ramach działań WPR oraz 84% kwoty należności głównej w ramach funduszu EFRG.

Przyczyną wzrostu należności z tytułu PO „Zrównoważony rozwój (...)” było skierowanie do windykacji spraw w związku z kończąca się perspektywą finansową 2007–2013 oraz koniecznością dokonywania rozliczeń końcowych z pobranych przez beneficjentów zaliczek na realizację przedsięwzięć finansowanych w ramach tego Programu. Przypadki zgłoszenia spraw do windykacji wynikały z konieczności zwrotu środków ze względu na:

- wykorzystanie przez beneficjentów pobranych zaliczek niezgodnie z przeznaczeniem lub z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ufp,
- pobranie pomocy nienależnej lub w nadmiernej wysokości.

Główną przyczyną wzrostu należności w ramach funduszy strukturalnych było zakończenie postępowania upadłościowego beneficjenta działania „Poprawa przetwórstwa i marketingu artykułów rolnych” w ramach SPO „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004–2006” i konieczność naliczenia odsetek od daty ogłoszenia upadłości.

W porównaniu do 2013 r. stwierdzono zmniejszenie należności dotyczących SAPARD o 305,4 tys. zł (tj. o 1,8%).

Na koniec 2014 r. Agencja dokonała odpisów aktualizacyjnych należności w kwocie 453.007,5 tys. zł. Po uwzględnieniu odpisów, stan należności netto (na dzień 31 grudnia 2014 r.) wyniósł 116.434,1 tys. zł.

W 2014 r. w ramach należności o charakterze windykowanym i niewindykowanym odzyskano kwotę 154.136,4 tys. zł, z tego z tytułu: SAPARD – 714,5 tys. zł, SG EFOiGR⁶¹ – 15.687,6 tys. zł, SPO „Restrukturyzacja i Modernizacja Sektora Żywnościowego oraz Rozwój Obszarów Wiejskich 2004–2006” – 6.043,8 tys. zł, SPO „Rybołówstwo i przetwórstwo ryb 2004–2006” – 122,3 tys. zł, EFRG – 15.197,4 tys. zł, EFRROW – 59.301,4 tys. zł, PO „Zrównoważony rozwój (...)” – 57.069,4 tys. zł.

⁶⁰ SAPARD – 16.636,3 tys. zł, Fundusze Strukturalne 2004–2006 – 115.052,5 tys. zł, PO „Zrównoważony rozwój (...)” – 6.824,3 tys. zł, WPR – 430.928,5 tys. zł.

⁶¹ Sekcja Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej.

Należności przedawnione w 2014 r., które dotyczyły 247 spraw na kwotę 734,8 tys. zł, odpisano z ksiąg rachunkowych ARiMR prowadzonych dla funduszu SG EFOiGR oraz EFRG. Dyrektor Departamentu Zarządzania Należnościami (DZN) w ARiMR wyjaśniła, że „(...) w sprawach prowadzonych przez organy egzekucyjne nie zostały zastosowane skuteczne środki egzekucyjne przerywające bieg terminu przedawnienia należności. We wszystkich sprawach dopuszczenie do przedawnienia należności nie doszło z winy Agencji, gdyż sprawy zostały skierowane do urzędów skarbowych w terminach umożliwiającym podjęcie wszelkich czynności egzekucyjnych, zmierzających do odzyskania należności albo zastosowania środka egzekucyjnego przerywającego bieg terminu przedawnienia.”

Dyrektor DZN wyjaśniła ponadto, że w celu zapobieżenia dopuszczeniu do przedawnienia należności, w Agencji wprowadzono system nadzorowania spraw poprzez zaimplementowanie do systemu informatycznego ARiMR rozwiązania obejmujące monitorowanie:

- terminu przedawnienia należności w danej sprawie,
- czynności egzekucyjnych podejmowanych w każdej indywidualnej sprawie,
- terminów, w wyniku zastosowania środka przerywającego bieg terminu przedawnienia (rozłożenie należności na raty, odroczenie terminu płatności na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 2010 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu umarzania, odraczania lub rozkładania na raty spłat należności przypadających agencjom płatniczym w ramach Wspólnej Polityki Rolnej⁶², a także zabezpieczenia należności na podstawie art. 154 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji⁶³).

Dyrektor DZN wyjaśniła również, że dokonano aktualizacji i zmian w książce procedur dotyczącej procesu dochodzenia należności, poprzez uszczegółowienie zasad postępowania ze sprawami, w których dłużnicy nie dokonali wpłat należności w terminie określonym w decyzji dotyczącej ustalenia kwoty nienależnie lub nadmiernie pobranych płatności.

W 2014 r. z tytułu należności:

- WPR umorzono 4.001 wierzytelności na kwotę 1.962,6 tys. zł oraz odroczone termin spłaty należności lub rozłożono na raty zadłużenie dotyczące 1.222 wierzytelności na kwotę 15.788,5 tys. zł,
- SAPARD odroczone termin spłaty należności lub rozłożono na raty zadłużenie dotyczące pięciu wierzytelności na kwotę 1.032,4 tys. zł,
- SPO „Restrukturyzacja i Modernizacja Sektora Żywnościowego oraz Rozwój Obszarów Wiejskich 2004–2006” odroczone termin spłaty należności lub rozłożono na raty zadłużenie dotyczące 57 wierzytelności na kwotę 5.489,8 tys. zł.

Zobowiązania z tytułu zadań realizowanych w ramach programów finansowanych z udziałem środków unijnych

Wysokość zobowiązań z tytułu programów UE na koniec 2014 r. wyniosła łącznie 787.539,2 tys. zł i była niższa o 4.903.203,1 tys. zł (o 86,2%) od zobowiązań na dzień 31 grudnia 2013 r. (5.690.742,3 tys. zł). Największe zmniejszenie w 2014 r. stanu sald zobowiązań w porównaniu do stanu na koniec 2013 r. nastąpiło w ramach I filara WPR, tj. o kwotę 4.803.337 tys. zł.

Zobowiązania I filara WPR w kwocie 651.600,4 tys. zł stanowiły prawie 83% wszystkich zobowiązań.

Przygotowania do nowej perspektywy finansowej 2014–2020

W ramach przygotowań ARiMR do nowej perspektywy finansowej 2014–2020 dotyczącej EFRG, EFRROW i EFMiR⁶⁴ opracowano i wdrożono m.in. procedury księgowo, sprawozdawcze oraz prognozowania i dokonywania płatności. Ponadto, przygotowane zostały książki procedur obowiązujące dla kampanii 2015 w ramach płatności systemów wsparcia bezpośredniego, płatności ekologicznej, płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami, płatności rolno-środowiskowo-klimatycznych i płatności rolnośrodowiskowych.

⁶² Dz. U. Nr 258, poz. 1747.

⁶³ Dz. U. z 2014 r., poz. 1619 ze zm.

⁶⁴ Europejski Fundusz Morski i Rybacki.

Dokonano modyfikacji systemu finansowo-księgowego dla obsługi funduszy EFRG oraz EFRROW 2014–2020, a także dostosowano system raportowania do obsługi funduszu EFRROW w ramach nowej perspektywy finansowej 2014–2020.

Wzory podstawowej dokumentacji źródłowej, tj. listy zleceń płatności, zlecenia płatności, zlecenia korygujące, zestawienia sankcji cross compliance oraz zestawienia korekt sankcji cross compliance zostały dostosowane do obowiązujących przepisów KE oraz ustawodawstwa krajowego.

7. Audyt i kontrola

W planie na rok 2014 przyjęto 10 audytów oraz 10 czynności sprawdzających. Plan ten obejmował m.in. audyt: prawidłowości rozpatrywania wniosków o finansowanie lub dofinansowanie kosztów zbioru, transportu i unieszkodliwiania padłych zwierząt gospodarskich, ponoszonych przez producentów rolnych oraz zawierania przez Agencję umów z podmiotami utylizacyjnymi; w zakresie weryfikacji poprawności obsługi wniosków o przyznanie płatności do surowców tytoniowego; kontroli ex-post; dochodzenia należności w ARiMR; wydatkowania środków w ramach Wspólnej Organizacji Rynku Rolnego. Wykonano jednocześnie nieplanowany audyt zlecony przez MF w zakresie zasadności ponoszenia kosztów uczestnictwa Polski w organizacjach międzynarodowych. W wyniku audytów przeprowadzonych przez Departament Audytu Wewnętrznego w Centrali ARiMR wydano 112 zaleceń, z których wszystkie zostały uznane za zasadne przez kierowników jednostek organizacyjnych Centrali Agencji lub komórek audytowanych. W ramach czynności sprawdzających zrealizowano 13 zadań.

W jednostkach audytowanych wprowadzono działania naprawcze i mechanizmy usprawniające bieżącą realizację zadań. Zalecenia zostały wykorzystane do wzmocnienia mechanizmów kontroli zarządczej funkcjonującej w ARiMR.

W 2014 r. Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej wydał opinie bez zastrzeżeń w sprawie: deklaracji zarządczej Prezesa Agencji za rok finansowy od 16 października 2012 r. do 15 października 2013 r.; poświadczenia wiarygodności rocznych rachunków Agencji w zakresie EFRG oraz EFRROW i rocznych sprawozdań finansowych Agencji w zakresie EFRG i EFRROW.

Departament Kontroli Wewnętrznej ARiMR przeprowadził w jednostkach i komórkach organizacyjnych Agencji 50 kontroli planowanych oraz 13 kontroli doraźnych. Kontroli poddano m.in. realizację procesu zamówień publicznych dotyczących zakupów do 14 i 30 tys. euro; zamówienia publiczne w informatyce; działalność promocyjną oraz realizację kontroli na miejscu w ramach wstępnie uznanych grup producentów owoców i warzyw. Przedmiotem kontroli było także rozpatrywanie informacji o podejrzeniu wystąpienia nieprawidłowości oraz przekazywanie informacji o ich stwierdzeniu, zgodnie z obowiązującymi procedurami.

W wyniku tych kontroli stwierdzono m.in. uchybienia i nieprawidłowości dotyczące sposobu opisywania przedmiotu zamówienia oraz zamieszczenia na portalu Urzędu Zamówień Publicznych ogłoszenia o udzieleniu zamówienia publicznego zawierającego inną niż przyjęta przez komisję przetargową wersję specyfikacji istotnych warunków zamówienia.

W celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości Prezes ARiMR zobowiązał kierowników jednostek kontrolowanych m.in. do wzmocnienia nadzoru nad pracą jednostek i wprowadzenia proceduralnych rozwiązań mających za zadanie poprawę efektywności kontroli krzyżowych ex-post jako mechanizmu kontrolnego.

Departament Kontroli na Miejscu ARiMR realizował zadania dotyczące zarządzania kontrolami terenowymi w zakresie wszystkich schematów pomocowych realizowanych przez Agencję. Największą liczbę kontroli przeprowadzono w zakresie płatności bezpośrednich (70.207) oraz w zakresie płatności ONW (41.334). Wyniki kontroli na miejscu zostały wykorzystane przez pracowników zajmujących się merytoryczną obsługą wniosków, a w przypadku wykrycia nieprawidłowości podczas kontroli na miejscu – do naliczania ewentualnych sankcji i redukcji, bądź odmowy przyznania pomocy.

Departament Wsparcia Krajowego ARiMR w 2014 r. przeprowadził 107 kontroli, w tym 103 kontrole problemowe, jedną kontrolę sprawdzającą oraz trzy kontrole doraźne. Przeprowadzono m.in. kontrolę ex-post w związku z umowami o współpracy z podmiotami branży utylizacyjnej w zakresie przetwarzania lub spalania padłych zwierząt gospodarskich oraz kontrolę w zakresie prawidłowości udzielania, rozliczania, celowości wykorzystania i nadzoru nad kredytami z dopłatami ARiMR do oprocentowania, obejmującą współpracujące banki jak

i beneficjentów pomocy. Przedmiotem kontroli była również prawidłowość wykorzystywania przez starostów i prezydentów miast środków finansowych przekazywanych przez ARiMR na ekwiwalenty dla producentów rolnych prowadzących uprawy leśne.

Stwierdzono nieprawidłowości dotyczące stosowania dopłat do oprocentowania kredytów preferencyjnych kontrolowanych w 2014 r. Rozbieżności dotyczyły innych okresów naliczania odsetek niż wykazywane w danych przekazanych do Agencji oraz nieprawidłowości w zakresie pobierania na rzecz banku – z tytułu udzielania kredytu – prowizji przekraczającej 2% kwoty udzielonego kredytu.

W związku z nieprawidłowościami, Zastępca Prezesa ARiMR skierował do Prezesów Zarządu Banków współpracujących z ARiMR pisma informujące o konieczności zminimalizowania dodatkowych obciążeń nakładanych przez banki na kredytobiorców.

Departament Działań Delegowanych ARiMR w 2014 r. przeprowadził 14 kontroli w urzędach marszałkowskich w zakresie wdrażanych działań delegowanych PROW 2007–2013. Najczęściej stwierdzanymi nieprawidłowościami były: nieterminowa obsługa wniosków o dopłaty oraz niejednolite i niepoprawne stosowanie przez pracowników urzędów marszałkowskich procedur obsługi wniosków o przyznawanie pomocy. W wyniku realizacji zaleceń pokontrolnych podjęto działania naprawcze mające na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości.

W 2014 r. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi przeprowadziło w Centrali ARiMR dziewięć, a w OR i BP Agencji 21 kontroli. Kontrole dotyczyły m.in. wdrażania działań „Modernizacja gospodarstw rolnych” oraz „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw” w ramach PROW 2007–2013. W efekcie sprawdzenia procesu obsługi operacji realizowanych w ramach środka 2.5 „Inwestycje w zakresie przetwórstwa i obrotu” Programu Operacyjnego „Zrównoważony rozwój (...)” Ministerstwo wydało m.in. zalecenie, aby pracownicy Agencji weryfikujący wnioski o dofinansowanie bezwzględnie przestrzegali terminów ich rozpatrywania.

III. Informacje dodatkowe

Wystąpienie pokontrolne zostało skierowane do Prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w dniu 24 kwietnia 2015 r. Najwyższa Izba Kontroli w wystąpieniu pokontrolnym przedstawiła Prezesowi ARiMR ocenę wykonania w 2014 r. planu finansowego Agencji oraz realizacji programów współfinansowanych z budżetu Unii Europejskiej. W wystąpieniu NIK, w związku z podjętymi w toku kontroli działaniami eliminującymi stwierdzone błędy w ewidencjonowaniu dowodów księgowych, nie formułowano wniosków pokontrolnych.

Załącznik 1. Realizacja planu finansowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa za 2014 rok
Część A. Plan finansowy w układzie memorialowym

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie w 2013 r.	2014 r.			kol. 6/ kol. 3	kol. 6/ kol. 4	kol. 6/ kol. 5
			Plan wg ustawy budżetowej na 2014 r.	Plan po zmianach	Wykonanie na dzień 31.12.2014 r.			
			w tys. zł					
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I	STAN NA POCZĄTEK ROKU:							
1.	Środki obrotowe, w tym:							
1.1.	Środki pieniężne	128 821	21 568	21 568	63 696	49,4	295,3	295,3
1.2.	Należności	25 680	25 680	25 680	15 136	58,9	58,9	58,9
2.	Zobowiązania, w tym:	267 559	218 542	218 542	212 013	79,2	97,0	97,0
2.1.	– wymagalne							
II	PRZYCHODY OGÓŁEM	1 713 306	1 838 503	1 776 547	1 700 080	99,2	92,5	95,7
1.	Przychody z prowadzonej działalności							
2.	Dotacje z budżetu, w tym:	1 691 518	1 823 600	1 756 496	1 677 431	99,2	92,0	95,5
2.1.	– podmiotowa	1 568 722	1 071 617	968 023	929 924	59,3	86,8	96,1
3.	Środki od innych jednostek sektora finansów publicznych							
4.	Pozostałe przychody	21 788	14 903	20 051	22 649	104,0	152,0	113,0
III	KOSZTY OGÓŁEM	1 778 344	1 874 764	1 806 223	1 715 952	96,5	91,5	95,0
1.	Koszty funkcjonowania	1 131 603	1 248 208	1 110 709	1 078 841	95,3	86,4	97,1
1.1.	Amortyzacja	126 479	158 000	103 000	102 688	81,2	65,0	99,7
1.2.	Materiały i energia	42 675	59 812	57 159	51 076	119,7	85,4	89,4
1.3.	Remonty	3 457	10 506	6 373	5 969	172,7	56,8	93,7
1.4.	Pozostałe usługi obce	237 798	330 407	260 333	248 995	104,7	75,4	95,6
1.5.	Wynagrodzenia, z tego:	532 053	539 752	539 752	534 772	100,5	99,1	99,1
1.5.1.	Osobowe	494 216	500 887	500 887	497 058	100,6	99,2	99,2
1.5.2.	Bezosobowe	781	865	865	464	59,4	53,6	53,6
1.5.3.	Pozostałe	37 056	38 000	38 000	37 250	100,5	98,0	98,0
1.6.	Składki, z tego na:		105 555	105 555	99 450	–	94,2	94,2
1.6.1.	ubezpieczenie społeczne	88 746	92 331	92 331	88 999	100,3	96,4	96,4
1.6.2.	Fundusz Pracy	9 962	13 224	13 224	10 451	104,9	79,0	79,0
1.6.3.	Fundusz Emerytur Pomostowych							
1.7.	Płatności odsetkowe wynikające z zaciągniętych zobowiązań							
1.8.	Podatki i opłaty, z tego:		1 035	908	806	–	77,9	88,8
1.8.1.	podatek akcyzowy							
1.8.2.	podatek od towarów i usług (VAT)							
1.8.3.	opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego		471	365	295	–	62,6	80,8
1.8.4.	podatki stanowiące źródło dochodów własnych jednostek samorządu terytorialnego		543	523	504	–	92,8	96,4
1.8.5.	opłaty na rzecz budżetu państwa		21	20	7	–	33,3	35,0
1.9.	Pozostałe koszty funkcjonowania	90 433	43 141	37 629	35 085	38,8	81,3	93,2
2.	Koszty realizacji zadań, z tego:	640 693	581 893	679 062	632 599	98,7	108,7	93,2
2.1.	– środki przekazane innym podmiotom							
2.2.	– dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych na sfinansowanie części kosztów inwestycji i częściowa spłata kapitału kredytów na realizację inwestycji w gospodarstwach rolnych	455 887	395 451	364 650	333 803	73,2	84,4	91,5
2.3.	– dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych na sfinansowanie kosztów wznowienia produkcji oraz odtworzenia środków trwałych w przypadku wystąpienia szkód	33 956	52 831	24 719	23 127	68,1	43,8	93,6
2.4.	– finansowanie lub dofinansowanie ponoszonych przez producentów rolnych kosztów zbioru, transportu i unieszkodliwiania padłych zwierząt gospodarskich z gatunku bydło, owce, kozy, świnię lub konie	89 910	81 840	98 840	97 221	108,1	118,8	98,4
2.5.	– finansowanie zalesiania gruntów rolnych	45 829	48 510	45 977	45 953	100,3	94,7	99,9

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie w 2013 r.	2014 r.			kol. 6/ kol. 3	kol. 6/ kol. 4	kol. 6/ kol. 5
			Plan wg ustawy budżetowej na 2014 r.	Plan po zmianach	Wykonanie na dzień 31.12.2014 r.			
			w tys. zł					
1	2	3	4	5	6	7	8	9
2.6.	– pomoc finansowa na przygotowanie wniosku o rejestrację nazw i oznaczeń geograficznych pierwotnych produktów rolnych	0	75	0	0	–	0,0	–
2.7.	– pomoc finansowa dla producentów rolnych, w których gospodarstwach rolnych powstały szkody spowodowane przez ujemne skutki przezimowania w okresie zimowym 2011/2012	65	34	4	1	1,5	2,9	25,0
2.8.	– pomoc finansowa dla producentów rolnych, w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody spowodowane wystąpieniem powodzi, huraganu, gradu lub deszczu nawalnego w 2013 r.	15 029		150	139	0,9	0,0	92,7
2.9.	– realizacja udzielonych poręczeń i gwarancji	17	3 152	22	0	0,0	0,0	0,0
2.10.	– pomoc finansowa dla rolników, którzy w 2014 r. byli producentami owoców porzeczki czarnej lub owoców wiśni			21 500	21 333	–	–	99,2
2.11.	– pomoc finansowa dla rolników, którzy w 2014 r. byli producentami cebuli, kapusty lub jablek			120 000	109 988	–	–	91,7
2.12.	– pomoc finansowa dla producentów rolnych, którzy w 2014 r. ponieśli szkody w uprawach rolnych wyrządzone przez dziki			3 200	1 034	–	–	32,3
3.	Pozostałe koszty, w tym:	6 048	44 663	16 452	4 512	74,6	10,1	27,4
3.1.	Środki na wydatki majątkowe							
IV	WYNIK BRUTTO (II – III)	–65 038	–36 261	–29 676	–15 872	24,4	43,8	53,5
V	OBOWIAZKOWE OBCIĄŻENIA WYNIKU FINANSOWEGO							
1.	Podatek dochodowy od osób prawnych							
2.	Pozostałe obciążenia wyniku finansowego							
VI	WYNIK NETTO (IV – V)	–65 038	–36 261	–29 676	–15 872	24,4	43,8	53,5
VII	DOTACJE Z BUDŻETU	1 691 518						
1.	Dotacje ogółem, z tego:	1 691 518	1 823 600	1 756 496	1 677 431	99,2	92,0	95,5
1.1.	– podmiotowa	1 568 722	1 071 617	968 023	929 924	59,3	86,8	96,1
1.2.	– przedmiotowa							
1.3.	– celowa	36 514	602 550	685 085	656 451	1797,8	108,9	95,8
1.4.	– celowa (na finansowanie projektów z udziałem środków UE – bieżące)	5 832	5 600	5 600	5 599	96,0	100,0	100,0
1.4.1.	– w tym: na współfinansowanie	1 458	1 400	1 400	1 400	96,0	100,0	100,0
1.5.	– na inwestycje i zakupy inwestycyjne	80 450	143 833	97 788	85 457	106,2	59,4	87,4
1.6.	– celowa (na finansowanie projektów z udziałem środków UE – majątkowe)							
1.6.1.	– w tym: na współfinansowanie							
VIII	ŚRODKI NA WYDATKI MAJĄTKOWE	80 617	143 833	97 788	85 628	106,2	59,5	87,6
IX	ŚRODKI PRZYZNANE INNYM PODMIOTOM							
X	STAN NA KONIEC ROKU							
1.	Środki obrotowe, w tym:							
1.1.	Środki pieniężne	63 696	4 500	4 500	43 982	69,0	977,4	977,4
1.2.	Należności	15 136	25 680	25 680	11 301	74,7	44,0	44,0
2.	Zobowiązania	212 013	223 568	223 568	191 550	90,3	85,7	85,7
2.1.	Wymagalne							

Część B. Plan finansowy w układzie kasowym

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2013 r.	2014			kol. 6/ kol. 3	kol. 6/ kol. 4	kol.6/ kol. 5
			Plan wg ustawy budżetowej na 2014 r.	Plan po zmianach	Wykonanie na dzień 31.12.2014 r.			
			w tys. zł					
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I	STAN ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH NA POCZĄTEK ROKU	103 542	17 068	17 068	20 051	19,4	117,5	117,5
II	DOCHODY	1 713 306	1 838 503	1 776 547	1 700 080	99,2	92,5	95,7
1.	Dotacje z budżetu ogółem, z tego	1 691 518	1 823 600	1 756 496	1 677 431	99,2	92,0	95,5
1.1.	– podmiotowa	1 568 722	1 071 617	968 023	929 924	59,3	86,8	96,1
1.2.	– przedmiotowa							
1.3.	– celowa	36 514	602 550	685 085	656 451	1797,8	108,9	95,8
1.4.	– celowa (na finansowanie projektów z udziałem środków UE – bieżące), w tym na współfinansowanie	5 832	5 600	5 600	5 599	96,0	100,0	100,0
1.5.	– celowa (na finansowanie projektów z udziałem środków UE – majątkowe), w tym na współfinansowanie							
1.6.	– na inwestycje i zakupy inwestycyjne	80 450	143 833	97 788	85 457	106,2	59,4	87,4
2.	Środki otrzymane z Unii Europejskiej							
3.	Środki od innych jednostek sektora finansów publicznych							
4.	Pozostałe dochody	21 788	14 903	20 051	22 649	104,0	152,0	113,0
III	WYDATKI	1 796 797	1 855 571	1 773 564	1 698 249	94,5	91,5	95,8
1.	Wydatki na funkcjonowanie, z tego:	1 006 652	1 082 360	992 078	969 670	96,3	89,6	97,7
1.1.	– Materiały i energia	43 018	59 962	56 601	51 098	118,8	85,2	90,3
1.2.	– Remonty	3 457	10 217	6 328	5 927	171,4	58,0	93,7
1.3.	– Pozostałe usługi obce	238 322	329 535	253 090	244 822	102,7	74,3	96,7
1.4.	– Wynagrodzenia	533 126	534 667	533 767	532 361	99,9	99,6	99,7
1.4.1.	– osobowe	495 270	495 812	495 812	494 817	99,9	99,8	99,8
1.4.2.	– bezosobowe	809	855	855	486	60,1	56,8	56,8
1.4.3.	– pozostałe	37 047	38 000	37 100	37 058	100,0	97,5	99,9
1.5.	Składki		103 851	103 851	99 465	–	95,8	95,8
1.5.1.	ubezpieczenie społeczne	88 487	91 100	91 100	89 117	100,7	97,8	97,8
1.5.2.	Fundusz Pracy	9 922	12 751	12 751	10 348	104,3	81,2	81,2
1.5.3.	Fundusz Emerytur Pomostowych							
1.5.4.	Pozostałe							
1.6.	– Płatności odsetkowe wynikające z zaciągniętych zobowiązań							
1.7.	Podatki i opłaty, w tym:		1 032	906	806	–	78,1	89,0
1.7.1.	podatek akcyzowy							
1.7.2.	podatek od towarów i usług (VAT)							
1.7.3.	podatek CIT							
1.7.4.	opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego		468	364	295	–	63,0	81,0
1.7.5.	podatki stanowiące źródło dochodów własnych jednostek samorządu terytorialnego		543	523	504	–	92,8	96,4
1.7.6.	opłaty na rzecz budżetu państwa		21	19	7	–	33,3	36,8
1.8.	– Pozostałe wydatki na funkcjonowanie	90 320	43 096	37 535	35 191	39,0	81,7	93,8
2.	Wydatki majątkowe	81 054	144 000	97 955	85 624	105,6	59,5	87,4
3.	Wydatki na realizację zadań, z tego	703 024	584 550	667 085	638 451	90,8	109,2	95,7
3.1.	– dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych na sfinansowanie części kosztów inwestycji i częściowa spłata kapitału kredytów na realizację inwestycji w gospodarstwach rolnych	516 220	399 191	351 990	341 061	66,1	85,4	96,9
3.2.	– dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych na sfinansowanie kosztów wznowienia produkcji oraz odtworzenia środków trwałych w przypadku wystąpienia szkód	39 978	50 978	25 499	24 918	62,3	48,9	97,7
3.3.	– finansowanie lub dofinansowanie ponoszonych przez producentów rolnych kosztów zbioru, transportu i unieszkodliwiania padłych zwierząt gospodarskich z gatunku bydło, owce, kozy, świnię lub konie	85 886	82 610	98 743	94 024	109,5	113,8	95,2
3.4.	– finansowanie zalesiania gruntów rolnych	45 829	48 510	45 977	45 953	100,3	94,7	99,9
3.5.	– pomoc finansowa na przygotowanie wniosku o rejestrację nazw i oznaczeń geograficznych pierwotnych produktów rolnych	0	75	0	0	–	0,0	–

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2013 r.	2014			kol. 6/ kol. 3	kol. 6/ kol. 4	kol.6/ kol. 5
			Plan wg ustawy budżetowej na 2014 r.	Plan po zmianach	Wykonanie na dzień 31.12.2014 r.			
			w tys. zł					
1	2	3	4	5	6	7	8	9
3.6.	– pomoc finansowa dla producentów rolnych, w których gospodarstwach rolnych powstały szkody spowodowane przez ujemne skutki przezimowania w okresie zimowym 2011/2012	65	34	4	1	1,5	2,9	25,0
3.7.	– pomoc finansowa dla producentów rolnych, w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody spowodowane wystąpieniem powodzi, huraganu, gradu lub deszczu nawalnego w 2013 r.	15 029		150	139	0,9	–	92,7
3.8.	– realizacja udzielonych poręczeń i gwarancji	17	3 152	22	0	0,0	0,0	0,0
3.9.	– pomoc finansowa dla rolników, którzy w 2014 r. byli producentami owoców porzeczki czarnej lub owoców wiśni			21 500	21 333	–	–	99,2
3.10.	– pomoc finansowa dla rolników, którzy w 2014 r. byli producentami cebuli, kapusty lub jabłek			120 000	109 988	–	–	91,7
3.11.	– pomoc finansowa dla producentów rolnych, którzy w 2014 r. ponieśli szkody w uprawach rolnych wyrządzone przez dziki			3 200	1 034	–	–	32,3
4.	Środki przyznane innym podmiotom							
5.	Wpłata do budżetu państwa (np. z zysku, nadwyżki środków finansowych)							
6.	Pozostałe wydatki	6 067		16 446	4 504	74,2	10,1	27,4
IV	WYNIK (II–III)		–17 068	2 983	1 831	–	–10,7	61,4
V	Kasowo zrealizowane przychody							
1.	Zaciągnięte kredyty i pożyczki							
2.	Przychody z prywatyzacji							
VI	Kasowo zrealizowane rozchody							
1.	Splata kredytów i pożyczek							
VII	STAN ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH NA KONIEC ROKU (+IV+V–VI)	20 051	0	20 051	21 882	109,1	–	109,1
VIII	Zatrudnienie w przeliczeniu na pełne etaty		10 980	10 980	10 905	–	99,3	99,3

Część D. Dane uzupełniające

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2013 r.	2014			kol.6/ kol.3	kol.6/ kol. 4	kol.6/ kol.5
			Plan wg ustawy budżetowej na 2014 r.	Plan po zmianach	Wykonanie na dzień 31.12.2014 r.			
			w tys. zł					
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Zobowiązania według wartości nominalnej	212 013	223 568	223 568	191 550	90,3	85,7	85,7
1.1.	Papiery wartościowe							
1.2.	Kredyty i pożyczki, w tym zaciągnięte od:							
	– sektora finansów publicznych							
	– pozostałych							
1.3.	Depozyty							
1.4.	Zobowiązania wymagalne							

Załącznik 2. Zatrudnienie i wynagrodzenia

Wyszczególnienie	2013			2014					kol.9/ kol.4
	Wykonanie			Plan		Wykonanie**			
	Przeciętne zatrudnienie*	Wynagrodzenie	Przeciętne wynagrodzenie miesięczne przypadające na etat	Przeciętne zatrudnienie*	Wynagrodzenie	Przeciętne zatrudnienie*	Wynagrodzenie	Przeciętne wynagrodzenie miesięczne przypadające na etat	
osób	tys. zł	zł	osób	tys. zł	osób	tys. zł	zł	%	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1. ARiMR ogółem	10 920	531 272	4 054	10 980	539 752	10 905	534 307,6	4 083	100,7
2. Centrala, w tym:	1 083	84 270,8	6 484	1 075	84 206	1 071	84 032,3	6 538,5	100,8
– Prezes	1	214,4	17 866,7	1	248,7	1	193,7	16 139,1	90,3
– Zastępcy Prezesa	4,25	1 029,4	20 184,3	5	1 243,6	5	1 207,5	20 124,5	99,7
– Pracownicy Centrali	1 077,8	83 027,0	6 420	1 069	82 713,7	1 065	82 631,1	6 465,6	100,7
3. Pracownicy Oddziałów Regionalnych	3 618	183 313,0	4 222	3 720	191 532	3 701	188 283,7	4 239,5	100,4
4. Pracownicy Biur Powiatowych	6 219	263 688,2	3 533	6 185	264 014	6 133	261 991,6	3 559,9	100,8

* Przeciętne zatrudnienie w roku w przeliczeniu na osoby pełnozatrudnione.

** Wykonanie kosztów funduszu wynagrodzeń według stanu na dzień 16 lutego 2015 r., po zamknięciu ksiąg rachunkowych ARiMR za 2014 r.

Załącznik 3. Realizacja wydatków w ramach mechanizmów/programów poza planem finansowym stanowiącym załącznik do ustawy budżetowej na 2014 r.

Lp.	Wyszczególnienie (mechanizm/program pomocowy)	Wykonanie 2013 r.*** w tys. zł	Plan wydatków po zmianach 2014 r. w tys. zł			Wykonanie 2014 r. w tys. zł						kol.12/ kol.3 %	kol.12/ kol. 6 %
			Budżet państwa	Budżet środków europejskich	Ogółem	Budżet państwa		Budżet środków europejskich		Ogółem			
						Płatności netto**)	Płatności brutto**)	Płatności netto**)	Płatności brutto**)	Płatności netto**)	Płatności brutto**)		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Mechanizmy/programy poza planem finansowym stanowiący załącznik do ustawy budżetowej na 2014 r.*)													
1.	Realizacja płatności bezpośrednich	12 402 001	x	x	x	26	26	12 927 544	12 932 982	12 927 570	12 933 008	104,3	x
1.1.	Jednolita Płatność Obszarowa (JPO)	11 144 349	x	x	x	0	0	11 793 030	11 798 120	11 793 030	11 798 120	105,9	x
1.2.	Płatność cukrowa	690 544	x	x	x	0	0	581 725	581 824	581 725	581 824	84,3	x
1.3.	Pomoc na uprawy energetyczne	0	x	x	x	0	0	0	0	0	0	x	x
1.4.	Oddzielna płatność z tytułu owoców i warzyw	29 319	x	x	x	0	0	24 986	24 989	24 986	24 989	85,2	x
1.5.	Przejęciowa płatność z tytułu owoców miękkich	40	x	x	x	7	7	7	7	14	14	35,0	x
1.6.	Oddzielna płatność z tytułu owoców miękkich	78 990	x	x	x	19	19	55 961	55 973	55 980	55 992	70,9	x
1.7.	Wsparcie specjalne	458 759	x	x	x	0	0	471 835	472 068	471 835	472 068	102,9	x
1.7.1.	Płatność obszarowa do powierzchni upraw roślin strączkowych i motylkowatych, drobnonasiennych	154 561	x	x	x	0	0	149 958	150 042	149 958	150 042	97,1	x
1.7.2.	Płatność do krów	176 076	x	x	x	0	0	191 597	191 713	191 597	191 713	108,9	x
1.7.3.	Płatność do owiec	9 377	x	x	x	0	0	10 143	10 167	10 143	10 167	108,4	x
1.7.4.	Płatność do surowca tytoniowego	118 745	x	x	x	0	0	120 137	120 146	120 137	120 146	101,2	x
2.	Uzupełniające płatności	2 470 448	x	x	x	1 194 029	1 194 842	2	2	1 194 031	1 194 844	48,4	x
2.1.	Chmiel	2 718	x	x	x	2 505	2 507	0	0	2 505	2 507	92,2	x
2.2.	Płatność zwierzęca	502 814	x	x	x	265 214	265 406			265 214	265 406	52,8	x
2.3.	Inne rośliny	1 720 918	x	x	x	709 101	709 710	2	2	709 103	709 712	41,2	x
2.4.	Płatność niezwiązana do skrobi	48 736	x	x	x	26 849	26 850			26 849	26 850	55,1	x
2.5.	Płatność niezwiązana do surowca tytoniowego	195 262	x	x	x	190 360	190 369			190 360	190 369	97,5	x
3.	Wspólna organizacja rynku owoców i warzyw	1 794 698	x	x	x	365 917	365 917	734 045	734 045	1 099 962	1 099 962	61,3	x
3.1.	Fundusze operacyjne dla organizacji producentów	3 485	x	x	x	0	0	3 679	3 679	3 679	3 679	105,6	x

Lp.	Wyszczególnienie (mechanizm/program pomocowy)	Wykonanie 2013 r. *** w tys. zł	Plan wydatków po zmianach 2014 r. w tys. zł			Wykonanie 2014 r. w tys. zł						kol.12/ kol.3 %	kol.12/ kol. 6 %
			Budżet państwa	Budżet środków europejskich	Ogółem	Budżet państwa		Budżet środków europejskich		Ogółem			
						Płatności netto**)	Płatności brutto**)	Płatności netto**)	Płatności brutto**)	Płatności netto**)	Płatności brutto**)		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
3.2.	Pomoc dla wstępnie uznanych grup producentów owoców i warzyw	1 791 213	x	x	x	365 917	365 917	730 366	730 366	1 096 283	1 096 283	61,2	x
4.	Wspólna organizacja rynku rybnego	197	x	x	x	0	0	349	349	349	349	177,2	x
Razem WPR I filar		16 667 344	1 604 419	13 655 376	15 259 795	1 559 972	1 560 785	13 661 940	13 667 378	15 221 912	15 228 163	91,4	99,8
5.	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007–2013	10 655 832	1 671 475	7 236 118	8 907 593	1 671 428	2 458 202	7 267 696	7 271 034	8 939 124	9 729 236	91,3	109,2
6.	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014–2020	0	240 386	420 556	660 942	240 269	240 269	420 352	420 352	660 621	660 621	x	100,0
7.	PO "Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007–2013"	835 611	179 405	530 169	709 574	193 122	193 152	571 110	571 197	764 232	764 349	91,5	107,7
Razem wydatki poza planem finansowym ARiMR		28 158 787	3 695 685	21 842 219	25 537 904	3 664 791	4 452 408	21 921 098	21 929 961	25 585 889	26 382 369	93,7	103,3

* Nie ma ustalonego planu płatności na rzecz beneficjentów. MRiRW informuje ARiMR wyłącznie o planie wydatków dotyczących kwot dotacji budżetowych przeznaczonych na płatności dla beneficjentów.

** W przypadku wydatków nieobjętych planem ARiMR – płatności netto – środki pieniężne wypłacone przez ARiMR; płatności brutto – płatności obejmujące płatności ARiMR, budżet JST i inne środki publiczne.

*** W przypadku wydatków nie objętych planem – płatności brutto – płatności obejmujące płatności ARiMR, budżet JST i inne środki publiczne.

Załącznik 4. Realizacja Programu Obszarów Wiejskich 2007–2013 w 2014 r.*

Lp.	Kod działania	Nazwa działania	Złożone wnioski			Zawarte umowy/wydane decyzje (czynne)			Zrealizowane płatności			
			Liczba	Wnioskowana kwota w tys. zł		Liczba	Kwota w tys. zł		Liczba płatności	Liczba różnych beneficjentów**	Wypłacona kwota w tys. zł	
				Ogółem	EFROW		Ogółem	EFROW			Ogółem	EFROW
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Oś 1. Poprawa konkurencyjności sektora rolnego i leśnego			30 428	3 024 306	2 277 515	17 679	5 231 889	3 929 803	827 192	11 950	4 192 237	3 142 502
1.	111	Szkolenia zawodowe dla osób zatrudnionych w rolnictwie i leśnictwie	4	27 299	20 474	33	29 287	21 965	40	2	15 025	8 538
2.	112	Ułatwianie startu młodym rolnikom	23 444	2 344 400	1 758 300	7 864	786 325	589 744	2 248	2 248	224 625	168 469
3.	113	Renty strukturalne	0			1			791 020	73	1 539 464	1 154 595
4.	114	Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów	2 207	6 737	5 053	-1 527	-31 707	-23 780	7 259	6 178	18 890	14 167
5.	121	Modernizacja gospodarstw rolnych	0	0	0	5 865	969 738	727 696	9 879	4 459	1 067 260	800 436
6.	123	Zwiększenie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej	0	0	0	282	904 104	678 078	311	97	543 930	407 947
7.	125	Poprawianie i rozwijanie infrastruktury związanej z rozwojem i dostosowaniem rolnictwa i leśnictwa	100	459 722	354 077	107	164 834	129 119	189	3	319 632	240 630
8.	126	Przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku wystąpienia klęsk żywiołowych oraz wprowadzenie odpowiednich działań zapobiegawczych	1 488	177 074	132 805	2 357	280 927	210 695	2 752	2 039	305 893	229 421
9.	132	Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności	3 013			2 513	-5 639	-4 229	12 626	2 791	11 362	8 520
10.	133	Działania informacyjne i promocyjne	13	9 074	6 806	7	3 739	2 805	10	1	4 920	3 690
11.	141	Wspieranie gospodarstw niskotowarowych – zobowiązania PROW 2004–2006					2 130 280	1 597 710	5	0	26	19
12.	142	Grupy producentów rolnych	159			177			853	215	141 211	106 068
Oś 2. Poprawa środowiska naturalnego i obszarów wiejskich			854 934	1 589 028	1 271 222	543 152	3 562 569	2 878 916	680 310	19 160	2 413 331	1 942 678
13.	211, 212	Wspieranie gospodarowania na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania	737 553			432 449	612 769	490 215	457 377	17 695	638 517	510 806
14.	214	Program rolnośrodowiskowy (płatności rolnośrodowiskowe)	115 647	1 561 630	1 249 304	108 846	2 219 745	1 804 650	199 430	4 282	1 507 942	1 218 375
15.	221, 223	Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne	1 734	27 398	21 918	1 794	682 957	546 371	23 384	1 022	141 965	113 571
16.	226	Odtwarzanie potencjału produkcji leśnej zniszczonego przez katastrofy i wprowadzenie instrumentów zapobiegawczych	0	0	0	63	47 099	37 679	119	34	124 907	99 926

Lp.	Kod działania	Nazwa działania	Złożone wnioski			Zawarte umowy/wydane decyzje (czynne)			Zrealizowane płatności			
			Liczba	Wnioskowana kwota w tys. zł		Liczba	Kwota w tys. zł		Liczba płatności	Liczba różnych beneficjentów**	Wypłacona kwota w tys. zł	
				Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW			Ogółem	EFRROW
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
		Oś 3. Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej	1 805	2 005 542	1 155 163	5 272	1 634 428	1 150 132	7 877	4 605	2 186 578	1 503 198
17.	311	Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	0	0	0	458	47 974	35 980	1 929	1 638	157 985	118 489
18.	312	Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	0	0	0	3 397	633 507	475 130	3 916	2 854	566 003	424 502
19.	321	Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej	1 160	1 794 097	1 018 458	995	857 063	570 465	1 131	225	1 165 597	768 186
20.	313, 322, 323	Odnowa i rozwój wsi	645	211 445	136 705	422	95 884	68 556	901	119	296 993	192 021
		Oś 4. LEADER	15 208	981 658	695 834	12 525	810 557	625 540	11 845	3 131	738 103	533 416
21.	413	Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju	15 192	976 776	691 929	12 424	781 722	573 861	10 399	3 131	638 736	454 851
22.	421	Wdrażanie projektów współpracy	16	4 882	3 905	104	23 837	19 068	425	80	12 713	9 242
23.	431	Funkcjonowanie LGD, nabywanie umiejętności i aktywizacja	0	0	0	-3	4 999	32 611	1 021	0	86 654	69 323
		Oś 5 Pomoc techniczna	1 284	438 786	329 089	1 111	338 160	253 620	754	0	198 986	149 240
		RAZEM	903 659	8 039 319	5 728 824	579 739	11 577 604	8 838 011	1 527 978	28 196	9 729 236	7 271 034

* Dane dotyczące realizacji PROW 2007–2013 w 2014 r. zostały wyliczone jako różnica danych w ujęciu kumulatywnym na dzień 31 grudnia 2014 r. i 31 grudnia 2013 r. Dane te uwzględniają rozwiązania umów/uchylenia decyzji, korekty danych w systemach informatycznych oraz korekty danych pozyskiwanych manualnie.

** Łączna liczba różnych beneficjentów nie jest sumą poszczególnych osi oraz działań z uwagi na fakt, iż beneficjent może uczestniczyć w kilku działaniach jednocześnie.

Dla działania 114 zmniejszenie liczby oraz kwoty wydanych decyzji czynnych, wynika z niespełnienia przez beneficjentów warunku złożenia wniosku o płatność o płatność w ciągu 12-miesięcy od uprawomocnienia się decyzji o przyznaniu pomocy.

Dla działania 132 kwota wydanych decyzji jest kwotą szacunkową wyliczoną na podstawie prognozowanych wypłat środków do 31 grudnia 2015 r. oraz kwoty zrealizowanych płatności do 30 listopada 2014 r. Powstała wartość ujemna wynika ze zmiany przyjętego wskaźnika (mnożnika) służącego do obliczania prognoz wypłat z wartości 0,7 na wartość 0,6. Mnożnik ten wynika z faktu, iż nie wszyscy beneficjenci składają wnioski o płatność.

Dla działania 431 zwiększenie kwoty umów wynika z podpisanych aneksów do umów ramowych, w których uwzględniono środki na realizację dodatkowych zadań.

Dla działań wieloletnich (113, 132, 141, 142, 214 i 221/223) środki zakontraktowane rozumiane są jako łączne zobowiązania, które mogą być wypłacone w ramach budżetu PROW 2007–2013.

Dla działania 114 kwota złożonych wniosków prezentowana jest jako 80% kwoty pomocy według maksymalnych stawek planowanych usług doradczych, tj. kwoty, która podlega refundacji.

W działaniu 133: wnioskodawca (GP "Elganówko") 24 razy złożył wniosek o przyznanie pomocy dotyczący tego samego przedsięwzięcia. Wielokrotna kwota pomocy dla tego samego wniosku wynosi 900,5 mln zł.

Działania 321, 313, 322, 323: ARiMR wypłaca tylko środki EFRROW – procent wykorzystania części EFRROW jest niższy, niż dla kwot ogółem.

Działania 413–311, 413–312: dane na temat złożonych wniosków są sprawozdawane według daty zarejestrowania wniosku we właściwym OR ARiMR.

W przypadku działania 211,212, dla kampanii 2014 uwzględniono liczbę wydanych decyzji i kwoty z decyzji finansowanych w ramach PROW 2007–2013.

Załącznik 5. Realizacja Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007–2013 według stanu na dzień 31 grudnia 2014 r.

Lp.	Kod działania	Nazwa działania	Limit środków dla działania PROW 2007–2013* w tys. zł		Złożone wnioski					Zawarte umowy / wydane decyzje (czynne)					Zrealizowane płatności					
			Ogółem	EFRROW	Liczba	Wnioskowana kwota w tys. zł		Wykorzystanie limitu w %		Liczba	Kwota w tys. zł		Wykorzystanie limitu w %		Liczba płatności	Liczba różnych beneficjentów**	Wypłacona kwota w tys. zł		Wykorzystanie limitu w %	
						Ogółem	EFRROW	Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW	Ogółem	EFRROW			Ogółem	EFRROW	Ogółem	EFRROW
						7	8	9	10		11	12	13	14			15	16	17	18
Oś 1. Poprawa konkurencyjności sektora rolnego i leśnego			32 929 058	24 767 390	292 695	36 003 470	27 091 486	109	109	203 063	31 731 563	23 845 808	96	96	6 303 064	335 767	27 615 299	20 748 414	84	84
1.	111	Szkolenia zawodowe dla osób zatrudnionych w rolnictwie i leśnictwie	125 798	94 192	500	473 145	354 859	376	377	122	121 385	91 039	96	97	266	38	88 171	60 645	70	64
2.	112	Ułatwianie startu młodym rolnikom	2 397 517	1 798 181	52 683	4 345 975	3 259 481	181	181	31 024	2 381 450	1 786 088	99	99	25 404	25 403	1 819 525	1 364 644	76	76
3.	113	Renty strukturalne	9 732 836	7 299 622	28 534					19 946	9 732 836	7 299 622	100	100	5 651 825	73 430	9 920 570	7 440 405	102	102
4.	114	Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów	167 295	125 471	65 787	250 417	187 813	150	150	48 153	148 874	111 656	89	89	48 720	42 856	137 860	103 395	82	82
5.	121	Modernizacja gospodarstw rolnych	10 305 695	7 776 409	96 259	13 825 913	10 401 918	134	134	66 077	9 464 686	7 130 926	92	92	82 354	50 878	8 519 531	6 436 766	83	83
6.	123	Zwiększenie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej	3 892 515	2 919 386	3 518	10 508 477	7 881 358	270	270	1 781	3 895 949	2 921 962	100	100	2 123	1 045	2 551 638	1 913 729	66	66
7.	125	Poprawianie i rozwijanie infrastruktury związanej z rozwojem i dostosowaniem rolnictwa i leśnictwa	2 520 068	1 913 581	919	4 464 847	3 405 035	177	178	749	2 285 528	1 728 831	91	90	901	72	1 135 662	852 721	45	45
8.	126	Przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku wystąpienia klęsk żywiołowych oraz wprowadzenie odpowiednich działań zapobiegawczych	815 924	611 943	10 947	1 110 473	832 855	136	136	7 265	743 748	557 811	91	91	7 193	6 019	636 031	477 024	78	78
9.	132	Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności	58 494	43 871	32 024					26 527	51 949	38 962	89	89	47 542	19 074	39 140	29 355	67	67
10.	133	Działania informacyjne i promocyjne	25 104	18 828	90	1 024 224	768 168	4080	4080	32	17 886	13 415	71	71	36	9	10 903	8 177	43	43
11.	141	Wspieranie gospodarstw niskotowarowych – zobowiązania PROW 2004–2006	2 130 820	1 598 118							2 130 280	1 597 710	100	100	432 910	152 933	2 130 220	1 597 664	100	100
12.	142	Grupy producentów rolnych	756 991	567 787	1 434					1 387	756 991	567 787	100	100	3 790	1 269	626 047	463 891	83	82
Oś 2. Poprawa środowiska naturalnego i obszarów wiejskich			20 921 509	16 766 115	6 780 288	11 261 235	9 008 988	54	54	6 249 674	20 905 459	16 753 228	100	100	7 110 524	965 734	19 911 688	15 945 902	95	95
13.	211, 212	Wspieranie gospodarowania na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania	9 852 344	7 881 922	5 923 011					5 453 265	9 837 793	7 870 235	100	100	5 667 409	907 221	9 851 758	7 881 385	100	100
14.	214	Program rolnośrodowiskowy (płatności rolnośrodowiskowe)	9 571 381	7 685 960	834 951	9 827 188	7 861 750	103	102	780 365	9 571 381	7 685 960	100	100	1 325 544	162 757	8 732 561	7 002 621	91	91

Lp.	Kod działania	Nazwa działania	Limit środków dla działania PROW 2007-2013* w tys. zł		Złożone wnioski				Zawarte umowy / wydane decyzje (czynne)				Zrealizowane płatności							
			Ogółem	EFRROW	Liczba	Wnioskowana kwota w tys. zł		Wykorzystanie limitu w %		Liczba	Kwota w tys. zł		Wykorzystanie limitu w %		Liczba płatności	Liczba różnych beneficjentów**	Wyplacona kwota w tys. zł		Wykorzystanie limitu w %	
						Ogółem	EFRROW	Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW	Ogółem	EFRROW			Ogółem	EFRROW		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
15.	221, 223	Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne	954 321	763 463	21 777	406 995	325 596	43	43	15 619	954 321	763 463	100	100	117 177	17 020	936 942	749 554	98	98
16.	226	Odtwarzanie potencjału produkcji leśnej zniszczonego przez katastrofy i wprowadzenie instrumentów zapobiegawczych	543 464	434 771	549	1 027 052	821 642	189	189	425	541 964	433 571	100	100	394	191	390 427	312 341	72	72
Oś 3. Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej			13 836 213	10 385 844	89 817	31 633 565	20 719 282	229	199	43 284	15 200 168	10 267 021	110	99	40 520	28 122	11 101 656	7 621 030	80	73
17.	311	Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	1 437 803	1 078 353	28 999	2 621 352	1 966 014	182	182	15 827	1 404 836	1 053 627	98	98	15 852	14 196	1 266 249	949 687	88	88
18.	312	Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	2 857 424	2 143 068	45 454	8 839 165	6 629 374	309	309	15 796	2 929 780	2 197 335	103	103	13 319	10 424	1 837 403	1 378 052	64	64
19.	321	Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej	7 199 733	5 406 294	6 252	15 163 692	9 155 816	211	169	4 949	8 145 506	5 248 157	113	97	4 595	2 115	5 654 076	3 751 009	79	69
20.	313, 322, 323	Odnowa i rozwój wsi	2 341 253	1 758 130	9 112	5 009 356	2 968 079	214	169	6 712	2 720 047	1 767 901	116	101	6 754	3 251	2 343 928	1 542 282	100	88
Oś 4. LEADER			3 299 425	2 633 775	78 489	6 224 597	4 391 107	189	167	40 967	3 394 897	2 457 238	103	93	36 747	12 505	2 298 889	1 636 825	70	62
21.	413	Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju	2 681 287	2 144 683	76 763	5 588 802	3 882 470	208	181	39 516	2 798 040	1 980 045	104	92	29 954	12 168	1 859 712	1 292 323	69	60
22.	421	Wdrażanie projektów współpracy	62 794	50 219	556	59 290	47 433	94	94	458	50 170	40 138	80	80	956	300	26 057	19 200	41	38
23.	431	Funkcjonowanie LGD, nabywanie umiejętności i aktywizacja	555 344	438 874	1 170	576 506	461 205	104	105	993	546 687	437 055	98	100	5 837	337	413 120	325 302	74	74
Oś 5. Pomoc techniczna			1 112 862	834 656	3 900	1 201 267	900 950	108	108	3 520	1 001 194	750 895	90	90	2 970	22	798 526	598 894	72	72
RAZEM			72 099 067	55 387 781	7 245 189	86 324 135	62 111 814	120	112	6 540 508	72 233 281	54 074 190	100	98	13 493 825	1 145 135	61 726 057	46 551 066	86	84

* Do wyliczenia limitu finansowego zastosowano kurs 4,1798 (kurs EBC z dnia 27 listopada 2014 r.).

**Łączna liczba różnych beneficjentów nie jest sumą poszczególnych osi oraz działań z uwagi na fakt, iż beneficjent może uczestniczyć w kilku działaniach jednocześnie.

Dla działań wieloletnich (113, 132, 141, 142, 214 i 221/223) środki zakontraktowane rozumiane są jako łączne zobowiązania, które mogą być wypłacone w ramach budżetu PROW 2007–2013.

Dla działania 114 kwota złożonych wniosków prezentowana jest jako 80% kwoty pomocy według maksymalnych stawek planowanych usług doradczych, tj. kwoty, która podlega refundacji.

W działaniu 133: wnioskodawca (GP "Elganówko") 24 razy złożył wniosek o przyznanie pomocy dotyczący tego samego przedsięwzięcia. Wielokrotna kwota pomocy dla tego samego wniosku wynosi 900,5 mln zł.

Działania 321, 313, 322, 323: ARiMR wypłaca tylko środki EFRROW – procent wykorzystania części EFRROW jest niższy, niż dla kwot ogółem.

Działania 413–311, 413–312: dane na temat złożonych wniosków są sprawozdawane według daty zarejestrowania wniosku we właściwym OR ARiMR.

W przypadku działania 113 Renty strukturalne kwota zrealizowanych płatności jest wyższa od limitu środków dla wyżej wymienionego działania. ARiMR została poinformowana pismem MRiRW z dnia 24 listopada 2014 r. o wyrażeniu zgody przez Ministra Finansów na nadkontraktację środków finansowych w 2014 r.

W przypadku działania 211,212, dla kampanii 2014 uwzględniono liczbę wydanych decyzji i kwoty z decyzji finansowanych w ramach PROW 2007–2013.

Załącznik 6. Realizacja PO „Zrównoważony Rozwój Sektora Rybołówstwa i Nadbrzeżnych Obszarów Rybackich 2007–2013” w 2014 r.

Lp.	Kod środka	Nazwa osi/środka	Wnioski o dofinansowanie		Podpisane umowy/wydane decyzje*		Zrealizowane płatności		
			Liczba	Kwota dofinansowania ogółem w tys. zł	Liczba czynnych umów	Kwota dofinansowania ogółem w tys. zł	Liczba płatności	Kwota dofinansowania ogółem w tys. zł	EFR w tys. zł
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Oś 1. Działania na rzecz adaptacji floty rybackiej			47	30 453	477	29 004	5 610	40 336	29 259
1.	1.1.	Pomoc publiczna z tytułu trwałego zaprzestania działalności połowowej	0	0	0	0	0	0	0
2.	1.2.	Pomoc publiczna z tytułu tymczasowego zaprzestania działalności połowowej	0	0	0	0	0	0	0
3.	1.3.	Inwestycje na statkach rybackich i selektywność	39	715	-5	-949	51	5 452	4 089
4.	1.4.	Rybacktwo przybrzeżne	8	29 364	443	25 869	465	27 965	19 980
5.	1.5.	Rekompensaty społeczno-ekonomiczne w celu zarządzania krajową flotą rybacką	0	374	39	4 085	5 094	6 919	5 190
Oś 2. Akwakultura, Rybołówstwo śródlądowe, przetwórstwo i obrót produktami rybołówstwa i akwakultury			168	192 871	90	83 114	212	121 300	90 325
6.	2.1.	Inwestycje w chów i hodowle ryb	0	0	10	11 270	62	39 527	28 995
7.	2.2.	Działania wodno-środowiskowe	2	25	-5	-183	13	819	614
8.	2.3.	Środki na rzecz zdrowia zwierząt	0	0	0	0	0	0	0
9.	2.4.	Rybołówstwo śródlądowe	0	0	0	-5	12	1 165	874
10.	2.5.	Inwestycje w zakresie przetwórstwa i obrotu	166	192 847	85	72 033	125	79 789	59 842
Oś 3. Środki służące wspólnemu interesowi			12	38 776	6	-41 363	56	185 843	137 650
11.	3.1.	Działania wspólne	10	32 440	5	6 187	21	30 314	22 736
12.	3.2.	Ochrona i rozwój fauny i flory wodnej	2	6 335	1	5 793	5	18 171	14 408
13.	3.3.	Inwestycje w portach rybackich, miejscach wylądunku i przystaniach	0	0	0	-35 488	19	105 538	76 827
14.	3.4.	Rozwój nowych rynków i kampanie promocyjne	0	0	0	-15	7	5 604	4 203
15.	3.5.	Projekty pilotażowe	0	0	0	-17 841	4	26 215	19 477
16.	3.6.	Modyfikacja w celu zmiany przeznaczenia statków rybackich	0	0	0	0	0	0	0
Razem osi 1–3			227	262 100	573	70 755	5 878	347 479	257 234

Lp.	Kod środka	Nazwa osi/środka	Wnioski o dofinansowanie		Podpisane umowy/wydane decyzje*		Zrealizowane płatności		
			Liczba	Kwota dofinansowania ogółem w tys. zł	Liczba czynnych umów	Kwota dofinansowania ogółem w tys. zł	Liczba płatności	Kwota dofinansowania ogółem w tys. zł	EFR w tys. zł
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Oś 4. Zrównoważony rozwój obszarów zależnych od rybactwa			1 399	198 976	1 695	267 403	3 246	370 489	279 221
17.	4.1.	Rozwój obszarów zależnych od rybactwa	1 371	196 883	1 633	255 903	3 100	359 057	270 634
18.	4.2.	Wsparcie na rzecz współpracy międzyregionalnej i międzynarodowej	28	2 093	62	11 500	146	11 432	8 586
Oś 5. Pomoc techniczna			136	39 605	137	39 110	208	46 382	34 743
Razem osi 1–5			1 762	500 682	2 405	377 268	9 332	764 349	571 197

* Ujemne wartości liczb lub/i kwot podpisanych umów mogą wynikać z tytułu zawartych aneksów bądź rozwiązanych umów.

Załącznik 7. Realizacja Programu Operacyjnego Zrównoważony Rozwój Sektora Rybołówstwa i Nadbrzeżnych Obszarów Rybackich 2007–2013 według stanu na dzień 31 grudnia 2014 r.

Lp.	Kod środka	Nazwa osi/środka	Limit finansowy dla środków w latach 2007–2013 ¹	Wnioski o dofinansowanie			Podpisane umowy/wydawane decyzje			Zrealizowane płatności ⁴			
				Liczba	Kwota dofinansowania ogółem ² w tys. zł	Wykorzystanie limitu w %	Liczba czynnych umów ⁵	Kwota dofinansowania ogółem ⁶ w tys. zł	Wykorzystanie limitu w %	Liczba płatności	Kwota dofinansowania w tys. zł		Wykorzystanie limitu w %
											Ogółem	EFR	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Oś 1. Działania na rzecz adaptacji floty rybackiej			711 638	7 306	945 278	133	6 537	699 316	98	29 794	670 553	502 915	94
1.	1.1.	Pomoc publiczna z tytułu trwałego zaprzestania działalności połowowej	120 597	93	144 494	120	78	120 598	100	78	120 597	90 448	100
2.	1.2.	Pomoc publiczna z tytułu tymczasowego zaprzestania działalności połowowej	294 355	3 128	308 189	105	2918	294 636	100	6 202	296 257	222 193	101
3.	1.3.	Inwestycje na statkach rybackich i selektywność	74 697	933	89 419	120	703	68 383	92	757	70 786	53 090	95
4.	1.4.	Rybacktwo przybrzeżne	150 751	236	172 623	115	2069	145 836	97	2 240	144 765	108 574	96
5.	1.5.	Rekompensaty społeczno-ekonomiczne w celu zarządzania krajową flotą rybacką ³	71 238	2 916	230 553	324	769	69 863	98	20 517	38 148	28 611	54
Oś 2. Akwakultura, Rybołówstwo śródlądowe, przetwórstwo i obrót produktami rybołówstwa i akwakultury			1 162 008	3 498	3 043 028	262	1 935	1 135 179	98	2827	1 097 272	822 954	94
6.	2.1.	Inwestycje w chów i hodowle ryb	255 546	855	659 250	258	414	257 658	101	663	249 794	187 345	98
7.	2.2.	Działania wodno-środowiskowe	325 089	1 643	675 243	208	1 014	325 305	100	1 452	323 091	242 318	99
8.	2.3.	Środki na rzecz zdrowia zwierząt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9.	2.4.	Rybołówstwo śródlądowe	13 412	182	37 860	282	110	12 946	97	137	12 676	9 507	95
10.	2.5.	Inwestycje w zakresie przetwórstwa i obrotu	567 962	818	1 670 675	294	397	539 271	95	575	511 712	383 784	90
Oś 3. Środki służące wspólnemu interesowi			948 470	710	2 403 888	253	318	934 799	99	470	941 073	707 370	99
11.	3.1.	Działania wspólne	122 842	193	351 562	286	91	111 131	90	144	106 935	80 201	87
12.	3.2.	Ochrona i rozwój fauny i flory wodnej	65 494	27	200 382	306	11	66 096	101	24	62 092	47 348	95
13.	3.3.	Inwestycje w portach rybackich, miejscach wylądunku i przystaniach	630 187	175	1 429 882	227	113	626 702	99	147	651 206	489 191	103
14.	3.4.	Rozwój nowych rynków i kampanie promocyjne	56 156	277	241 693	430	91	57 340	102	123	57 542	43 157	102

Lp.	Kod środka	Nazwa osi/środka	Limit finansowy dla środków w latach 2007–2013 ¹	Wnioski o dofinansowanie			Podpisane umowy/wydawane decyzje			Zrealizowane płatności ⁴			
				Liczba	Kwota dofinansowania ogółem ² w tys. zł	Wykorzystanie limitu w %	Liczba czynnych umów ⁵	Kwota dofinansowania ogółem ⁶ w tys. zł	Wykorzystanie limitu w %	Liczba płatności	Kwota dofinansowania w tys. zł		Wykorzystanie limitu w %
											Ogółem	EFR	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
15.	3.5.	Projekty pilotażowe	73 793	38	180 369	244	12	73 530	100	32	63 297	47 473	86
16.	3.6.	Modyfikacja w celu zmiany przeznaczenia statków rybackich	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Razem osi 1–3			2 822 117	11 514	6 392 194	227	8 790	2 769 294	98	33 091	2 708 898	2 033 239	96
Oś 4. Zrównoważony rozwój obszarów zależnych od rybactwa			1 060 811	9 332	1 877 663	177	5 063	1 041 935	98	7 282	970 861	729 856	92
17.	4.1.	Rozwój obszarów zależnych od rybactwa	1 017 038	8 997	1 838 706	181	4 781	1 013 401	100	6 841	943 939	709 651	93
18.	4.2.	Wsparcie na rzecz współpracy międzyregionalnej i międzynarodowej	43 773	335	38 957	89	282	28 534	65	441	26 923	20 205	62
Oś 5. Pomoc techniczna			206 469	507	148 172	72	479	143 551	70	497	137 888	103 416	67
Razem osi 1–5			4 089 397	21 353	8 418 029	206	14 332	3 954 780	97	40 870	3 817 648	2 866 511	93

1. Limit finansowy przekazany przez MRiRW, zgodnie z kursem walutowym 4,1798 w arkuszu kalkulacyjnym z dnia 5 grudnia 2014 r.
2. Zgodnie z Programem Operacyjnym "Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007–2013" poziom współfinansowania EFR stanowi 75%.
3. Dotyczy również zobowiązań zakontraktowanych w ramach "SPO Rybołówstwo i przetwórstwo ryb" 2004–2006 w wys. 6 480 840,82 zł.
4. W tym płatności zaliczkowe.
5. Liczba czynnych umów jest rezultatem pomniejszenia liczby pierwotnych umów o liczbę rozwiązanych umów.
6. Kwota czynnych umów jest wynikiem pomniejszenia kwoty pierwotnych umów o kwotę rozwiązanych umów i zawartych aneksów.

Załącznik 8. Realizacja Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014–2020 na dzień 31 grudnia 2014 r.

Wyszczególnienie	Limit* w tys. zł		Zawarte umowy/wydane decyzje			Zrealizowane płatności			Wykorzystanie limitu	
	Ogółem	EFRROW	Liczba	Kwota w tys. zł		Liczba	Kwota w tys. zł		w %	
				Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW	Ogółem	EFRROW
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
PROW 2014–2020 ogółem, w tym:	56 485 573	35 940 814	298 318	771 164	490 692	270 259	660 621	420 352	1,2	1,2
Płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami, z tego:	9 054 504	5 761 228	298 318	771 164	490 692	270 259	660 621	420 352	7,3	7,3
59(3)(a) – Regiony słabiej rozwinięte i regiony najbardziej oddalone oraz mniejsze wyspy Morza Egejskiego w rozumieniu rozporządzenia (EWG) nr 2019/93 (Polska z wyłączeniem woj. mazowieckiego)	7 621 246	4 849 333	247 942	637 703	405 770	245 774	599 242	381 297	7,9	7,9
59(3)(b) – Wszystkie regiony, w których PKB na mieszkańca w okresie 2007–2013 był niższy niż 75% średniej UE-25 w okresie odniesienia, ale których PKB na mieszkańca jest wyższy, niż 75% średniego PKB w UE-27 (dot. woj. mazowieckiego)	1 433 259	911 895	50 376	133 461	84 921	24 485	61 379	39 055	4,3	4,3

* Według kursu 1 euro = 4,1798 zł z dnia 27 listopada 2014 r.

W 2014 r. ARiMR nie przeprowadzała naboru wniosków w ramach działań objętych PROW 2014–2020 w tym dla działania Płatności ONW. W 2014 r. nabór wniosków w ramach działania ONW przeprowadzono w ramach PROW 2007–2013, w terminie od 15 marca do 9 czerwca. Według stanu na 31 grudnia 2014 r. w ramach naboru 2014 obsłudze podlegało łącznie 737.696 wniosków.

Wypłatę środków finansowych na rzecz beneficjentów, w ramach złożonych wniosków o płatności ONW w 2014 r. Agencja najpierw realizowała z budżetu PROW 2007–2014, tj. do wysokości kwoty limitu dla działania 211/212. Pozostałe płatności (dla decyzji wydanych od 10 listopada 2014 r.) realizowane są w ramach budżetu PROW 2014–2020 i traktowane jako zobowiązania finansowe z PROW 2007–2013, wchodzące w limit środków dla działania Płatności ONW.

Załącznik 9. Kalkulacja oceny ogólnej Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Oceny wykonania planu finansowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa dokonano stosując kryteria⁶⁵ oparte na wskaźnikach wartościowych opracowanych przez NIK i opublikowanych w Analizie wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2014 roku⁶⁶.

Dochody D: 1.700.080 tys. zł

Wydatki W: 1.698.249 tys. zł

Łączna kwota G: 3.398.329 tys. zł (kwota dochodów + kwota wydatków)

Waga dochodów w łącznej kwocie $Wd = D : G = 0,5003$

Waga wydatków w łącznej kwocie: $Ww = W : G = 0,4997$

Nieprawidłowości w dochodach: brak

Ocena częściowa dochodów: (5) pozytywna

Nieprawidłowości w wydatkach: brak

Ocena częściowa wydatków: (5) pozytywna

Wynik końcowy $Wk = 5 \times 0,5003 + 5 \times 0,4997 = 5$

⁶⁵ <http://www.nik.gov.pl/kontrola/standardy-kontroli-nik/>

⁶⁶ Porównaj: <http://www.nik.gov.pl/kontrola/analiza-budzetu-panstwa/>

Załącznik 10. Wykaz organów, którym przekazano informację o wynikach kontroli

1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
2. Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
3. Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
4. Prezes Rady Ministrów
5. Prezes Trybunału Konstytucyjnego
6. Rzecznik Praw Obywatelskich
7. Sejmowa Komisja Finansów Publicznych
8. Sejmowa Komisja do Spraw Kontroli Państwowej
9. Sejmowa Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi
10. Sejmowa Komisja Odpowiedzialności Konstytucyjnej
11. Minister Finansów
12. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
13. Prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa